

ส่วนที่ 2

การจัดการและการกำกับดูแลกิจการ

7 ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น

7.1 จำนวนทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว

บริษัทมีทุนจดทะเบียน 4,744,161,260 บาท ทุนที่ออกจำหน่ายและเรียกชำระแล้ว 4,735,622,000 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 2,367,811,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 2 บาท โดยมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน 1 หุ้น ต่อ 1 เสียง

7.2 ผู้ถือหุ้น

รายชื่อผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นสูงสุด 10 รายแรก (ข้อมูลตามทะเบียนผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562)

ลำดับ	ผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น (หุ้น)	% หุ้น
1.	บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย พีทีอี แอลทีดี ⁽¹⁾	1,009,172,497	42.62
2.	บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ⁽²⁾	531,001,300	22.43
3.	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	174,696,218	7.38
4.	บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	132,145,250	5.58
5.	สำนักงานประกันสังคม	55,049,900	2.33
6.	STATE STREET EUROPE LIMITED	20,068,005	0.85
7.	กองทุนเปิด กรุงศรีหุ้นระยะยาวปันผล	19,081,400	0.81
8.	SOUTH EAST ASIA UK (TYPE C) NOMINEES LIMITED	18,773,189	0.79
9.	นายวิวัฒน์ ชูติเชษฐพงศ์	11,846,100	0.50
10.	กองทุนเปิด กรุงศรีหุ้นปันผล	10,517,400	0.44

หมายเหตุ

- (1) บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย พีทีอี แอลทีดี เป็นบริษัทย่อยของ Telenor ASA ซึ่งประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company)
- (2) บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ณ วันที่ 18 เมษายน 2561 ดังนี้
บริษัท บีซีทีเอ็น โฮลดิ้ง จำกัด ⁽³⁾	ร้อยละ 51.00
เทเลนอร์ เซาท์ อีสต์ เอเชีย อินเวสเมนต์ พีทีอี ลิมิเต็ด	ร้อยละ 49.00
เทเลนอร์	ร้อยละ 0.00
- (3) บริษัท บีซีทีเอ็น โฮลดิ้ง จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) โดยรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท บีซีทีเอ็น โฮลดิ้ง จำกัด ณ วันที่ 18 เมษายน 2561 มีดังนี้
บริษัท บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น จำกัด ⁽⁴⁾	ร้อยละ 51.00
เทเลนอร์ เซาท์ อีสต์ เอเชีย อินเวสเมนต์ พีทีอี ลิมิเต็ด	ร้อยละ 49.00
เทเลนอร์	ร้อยละ 0.00
- (4) บริษัท บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) โดยรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น จำกัด ณ วันที่ 18 เมษายน 2561 มีดังนี้
บริษัท บีซีเอส โฮลดิ้ง จำกัด ⁽⁵⁾	ร้อยละ 51.00
เทเลนอร์ เซาท์ อีสต์ เอเชีย อินเวสเมนต์ พีทีอี ลิมิเต็ด	ร้อยละ 49.00
เทเลนอร์	ร้อยละ 0.00

- (5) บริษัท บีซีเอส โฮลดิ้ง จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) โดยรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท บีซีเอส โฮลดิ้ง จำกัด ณ วันที่ 18 เมษายน 2561 มีดังนี้

นายวิชัย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 64.88
นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 20.12
นายสมชาย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 15.00

7.3 การออกหลักทรัพย์อื่น

7.3.1 ใบสำคัญแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย (NVDR: Non-Voting Depository Receipt)

ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562 บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ถือหุ้นสามัญของบริษัทจำนวน 174,696,218 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 7.38 ของจำนวนหุ้นที่ออกและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท โดยผู้ลงทุนที่ถือเอ็นวีดีอาร์จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางการเงิน (Financial Benefit) เสมือนลงทุนในหุ้นของบริษัททุกประการไม่ว่าจะเป็นเงินปันผล สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน หรือใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) แต่จะไม่มีสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด จะไม่ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนในการประชุมผู้ถือหุ้น เว้นแต่จะเป็นการออกเสียงเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการเพิกถอนหลักทรัพย์จากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

7.4 นโยบายการจ่ายเงินปันผล

7.4.1 นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท

“บริษัทมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิของบริษัท ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคต โดยบริษัทมีเป้าหมายจะพิจารณาจ่ายเงินปันผลทุกครึ่งปี”

คณะกรรมการบริษัทสามารถนำเสนอการประกาศจ่ายเงินปันผลประจำปีแต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี สำหรับการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล คณะกรรมการบริษัทอาจเห็นสมควรให้มีการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล หากเห็นว่าบริษัทสามารถดำรงเงินลงทุนหมุนเวียนที่ใช้ในการดำเนินการได้อย่างเพียงพอภายหลังการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลนั้น ซึ่งคณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นรับทราบในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งถัดไป

ในการพิจารณาจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญนั้น คณะกรรมการบริษัทจะคำนึงถึงปัจจัยหลายประการ ดังนี้

- ผลการดำเนินงานของบริษัท สภาพคล่อง กระแสเงินสดหมุนเวียน และสถานะการเงินของบริษัท
- แผนการดำเนินงานในอนาคตและความต้องการในการใช้เงินลงทุน
- ปัจจัยอื่น ๆ ที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควร

นอกจากนี้ บริษัทยังอยู่ภายใต้ พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด ที่กำหนดให้บริษัทไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้ หากบริษัทยังมีผลขาดทุนสะสมอยู่ แม้ว่าบริษัทจะมีกำไรสุทธิสำหรับปีนั้น ๆ ก็ตาม และ พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด ยังกำหนดให้บริษัทสำรองเงินตามกฎหมายในจำนวนร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิในแต่ละปี หักด้วยยอดขาดทุนสะสม (ถ้ามี) จนกว่าเงินสำรองตามกฎหมายจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน

เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2561 บริษัทได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2561 ในอัตราหุ้นละ 1.01 บาท (ก่อนหักภาษี ณ ที่จ่าย) รวมเป็นเงินปันผลจำนวนทั้งสิ้น 2,391 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิตามงบการเงินเฉพาะของบริษัท ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561 ตามมติของคณะกรรมการบริษัทในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 6/2561 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2561 โดยการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลดังกล่าว คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาจากผลประกอบการในขณะนั้น แล้วเห็นว่า บริษัทมีกำไรสมควรพอที่จะจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล

ข้อมูลการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย้อนหลัง 5 ปี มีดังนี้

	2557	2558	2559	2560	2561
อัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	4.53	2.49	0.88	0.89	(1.85)
อัตราเงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	6.91	2.93	0.42	0.24	1.01
เงินปันผลระหว่างกาล	4.57	2.41	0.42	0.00	1.01
เงินปันผลประจำปี	2.34	0.52	0.00	0.24	0

7.4.2 นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อย

บริษัทย่อยของบริษัทมีนโยบายจะจ่ายเงินปันผล หากบริษัทย่อยดังกล่าวเห็นว่าสามารถดำรงเงินลงทุนหมุนเวียนที่ใช้ในการดำเนินการได้อย่างเพียงพอภายหลังการจ่ายเงินปันผล

ทั้งนี้ ในระหว่างปี 2561 ดีแทค ไตรเน็ต บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด และบริษัทเพย์สกาย จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้จ่ายเงินปันผลให้แก่บริษัท เป็นจำนวนเงิน 2,112 ล้านบาท 1,587 ล้านบาท และ 1,534 ล้านบาท ตามลำดับ

8 โครงสร้างการจัดการ

โครงสร้างการจัดการของบริษัทประกอบด้วยคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ และฝ่ายบริหาร นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการอื่น ๆ ในระดับบริหารอีกหลายชุดเพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลนโยบายภายในองค์กรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน

8.1 คณะกรรมการบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการบริษัทมีจำนวน 11 ท่าน ประกอบด้วย

- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร 10 ท่าน (โดยเป็นกรรมการอิสระจำนวน 4 ท่าน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 36.4 ของคณะกรรมการบริษัท)
- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร 1 ท่าน ได้แก่ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

รายชื่อกรรมการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 60	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 61	เพิ่ม/ลด
1	นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ประธานกรรมการ	10 หุ้น	10 หุ้น	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
2	นายเพตเตอร์ บอเร่ เฟอ์เบิร์ต	รองประธานกรรมการ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
3	นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ	กรรมการอิสระ	-	-	-
	คู่สมรส		15,000 หุ้น	15,000 หุ้น	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
4	นางกมลวรรณ วิปุลากร	กรรมการอิสระ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
5	นายสตีเฟน วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม	กรรมการอิสระ	10,000 หุ้น	10,000 หุ้น	-
			6,000 NVDR	6,000 NVDR	
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
6	นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	กรรมการอิสระ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
7	นางอเล็กซานดรา ไรซ์ ⁽¹⁾	กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารและรักษาการรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการตลาด	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 60	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 61	เพิ่ม/ลด
8	นายgunนาร์ โจฮัน เบอเทิลเซ่น ⁽²⁾	กรรมการ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
9	นายฮาgun บัวเว็ท เชิร์ล	กรรมการ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
10	นางทูนเนรีปเป	กรรมการ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
11	นายชเวเร่ เพ็คเคอร์เซิน	กรรมการ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-

หมายเหตุ

- (1) นางอเล็กซานดรา ไรซ์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายลาร์ส โอเคะ วิลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง (ซึ่งลาออกจากการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2561) มีผลตั้งแต่วันที่ 14 กันยายน 2561 ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 8/2561 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2561
- (2) นายgunนาร์ โจฮัน เบอเทิลเซ่น เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายทอเร่ จอห์นเซ่น (ซึ่งลาออกจากการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561) มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2561 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2561

โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับกรรมการที่ลาออกระหว่างปี 2561 รวมทั้งการถือครองหุ้นของกรรมการดังกล่าว ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 60	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 61 ⁽¹⁾	เพิ่ม/ลด
1	นายทอเร่ จอห์นเซ่น ⁽²⁾	กรรมการ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
2	นายลาร์ส โอเคะ วิลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง ⁽³⁾	กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
3	นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ์ ⁽⁴⁾	กรรมการ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-

หมายเหตุ

- (1) ไม่มีการเปลี่ยนแปลงการถือครองหุ้น / ซื้อขายหุ้นในช่วงปี 2561
- (2) นายทอเร่ จอห์นเซ่น ลาออกจากการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561
- (3) นายลาร์ส โอเคะ วิลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง ลาออกจากการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2561
- (4) นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ์ ลาออกจากการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2561

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทได้แก่ (1) นายบุญชัย เบญจรงคกุล (2) นายเพตเตอร์ บอเร่ เฟอ์เบิร์ต (3) นายฮาgun บัวเว็ท เชิร์ล (4) นางชัญญฎาภิรักษ์ เพ็ชรรัตน์ และ (5) นายgunนาร์ โจฮัน เบอเทิลเซ่น โดยกรรมการสองในห้าท่านนี้ลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัท (อำนาจกรรมการดังกล่าวนี้ได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงต่อกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2562)

8.2 คณะผู้บริหาร

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ทำหน้าที่หัวหน้าของฝ่ายบริหาร โดยโครงสร้างองค์กรของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ได้แบ่งสายงานในองค์กรเป็น 6 สายงาน ได้แก่ กลุ่มการเงิน กลุ่มการตลาด กลุ่มการขาย กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบุคคล และกลุ่มกิจการองค์กรและพัฒนาธุรกิจ

รายชื่อผู้บริหารและจำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนหุ้นที่ถือ	จำนวนหุ้นที่ถือ	เพิ่ม/ลด
			ณ วันที่ 31 ธ.ค. 60	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 61	
1	นางอเล็กซานดรา ไรซ์ ⁽¹⁾⁽²⁾	ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและรักษาการ ตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่ม การตลาด	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
2	นายดิลิป ปาล	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงิน	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
3	นายประเทศ ตันกุรานันท์	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มเทคโนโลยี	10,000 หุ้น	10,000 หุ้น	-
	คู่สมรส		7,100 หุ้น	9,400 หุ้น	+2,300 หุ้น
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
4	นางสาวนาฏฤดี อากหาญวงศ์	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มบุคคล	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
5	นายราจีฟ บาวา ⁽³⁾	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มกิจการ องค์กรและพัฒนาธุรกิจ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
6	นางสาวทิพย์รัตน์ แก้วศรีงาม ⁽³⁾	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มงานขาย	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-

หมายเหตุ ในปี 2561 มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้บริหาร ดังนี้

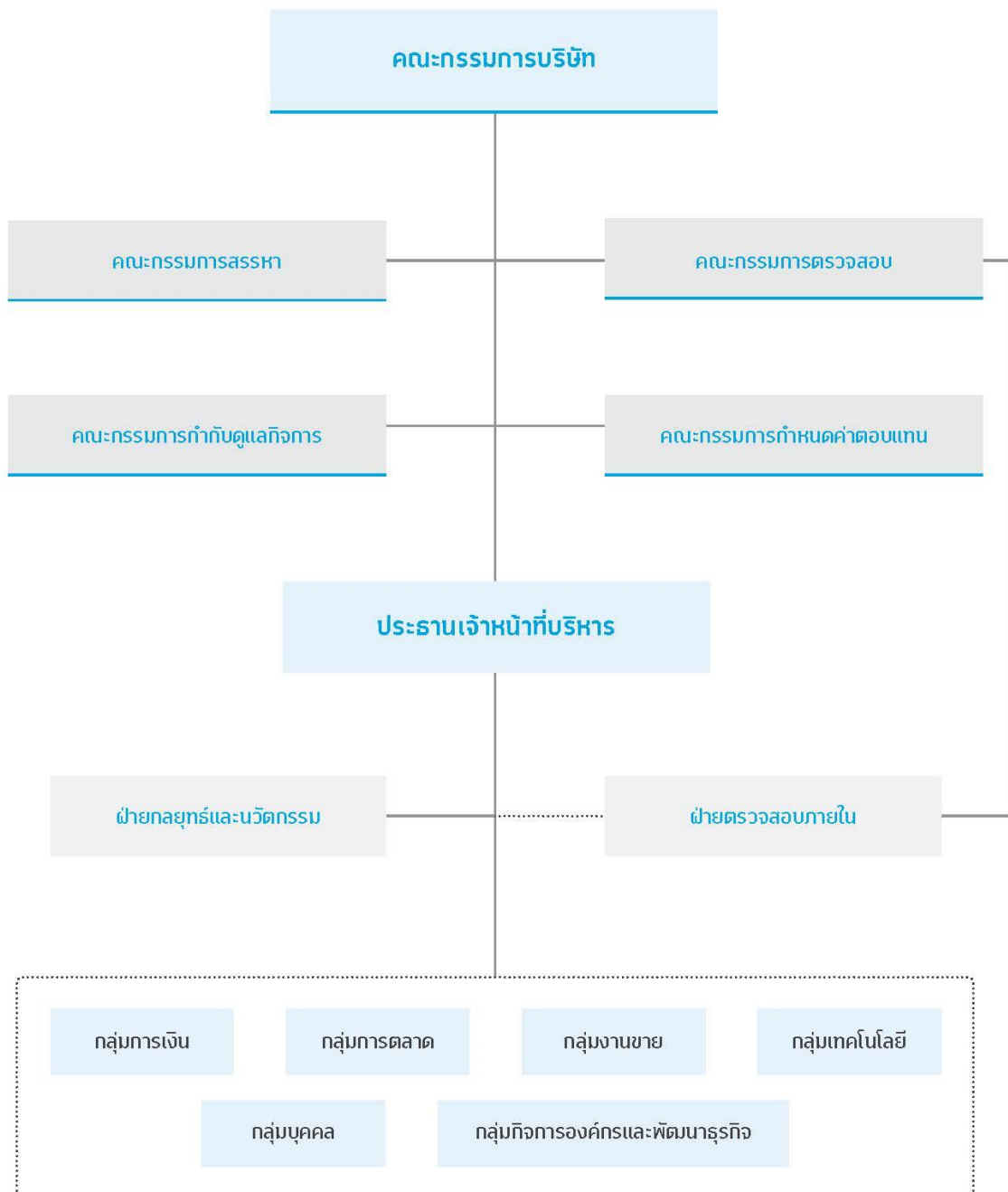
- (1) นางอเล็กซานดรา ไรซ์ เข้าดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารแทนนายลาร์ส โยเคะ วิลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง มีผลตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2561 ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 7/2561 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2561
- (2) นายแอนดริว ทอร์ โอดัวร์ กวาลเซท ได้ลาออกจากบริษัทวันที่ 16 กรกฎาคม 2561 และบางส่วนของกลุ่มงานการตลาดได้ถูกนำมารวมกับกลุ่มงานพาณิชย์ โดยนายปัญญา เวชบรรยงรัตน์ ได้เข้าดำรงตำแหน่ง รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการตลาด มีผลตั้งแต่วันที่ 16 กรกฎาคม 2561 ต่อมานายปัญญา

เวชบรรยงรัตน์ ลาออกจากตำแหน่งผู้บริหารมีผลตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 นางอเล็กซานดรา ไรซ์ ได้เข้าดำรงตำแหน่งรักษาการตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการตลาดในช่วงระหว่างการสรรหาผู้มีความเหมาะสมในตำแหน่งนี้ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2561

- (3) นายราจีฟ บาวา รักษาการตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มงานขาย ในช่วงระหว่างการสรรหาผู้มีความเหมาะสมในตำแหน่งนี้ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2562 โดยตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 บริษัทได้แต่งตั้ง นางสาว ทิพย์รัตน์ แก้วศรีงาม ให้ดำรงตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มงานขาย โดย ณ วันที่ เข้าดำรงตำแหน่งไม่ได้ถือหุ้นของบริษัท
- (4) นายปานเทพย์ นิลสินธ์ ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งรักษาการรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มดิจิทัล ระหว่างวันที่ 16 กรกฎาคม 2561 ถึงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 ก่อนมีการปรับโครงสร้างองค์กร ในวันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 ทั้งนี้ ระหว่างปี 2561 นายปัญญา เวชบรรยงรัตน์และนายปานเทพย์ นิลสินธ์ ซึ่งเป็นผู้บริหารตามนโยบายของ สำนักงาน ก.ล.ต. ในขณะนั้น ซึ่งรวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลทั้งสองไม่ได้ถือหุ้นและไม่มีการเปลี่ยนแปลงการถือหุ้นในช่วงที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

ผู้บริหารข้างต้นเป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ต. ซึ่งหมายถึง ผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารที่รายชื่อรายแรกนับต่อจากผู้จัดการลงมา ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารรายชื่อที่สี่ทุกราย และหมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชีหรือการเงินที่เป็นระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปหรือเทียบเท่า ทั้งนี้ ผู้บริหารของบริษัทไม่เคยเป็นพนักงานหรือหุ้นส่วนของบริษัทสอบบัญชีภายนอกที่บริษัทใช้บริการอยู่ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

โครงสร้างการบริหารจัดการของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

8.3 เลขานุการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้ง นายวิพันธุ์ พิทักษ์ชาติวงศ์ ผู้อำนวยการอาวุโสสายงานกฎหมาย ให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการบริษัท โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ประวัติการศึกษา การทำงาน และการอบรมของเลขานุการบริษัท แสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “คณะผู้บริหารบริษัท”

อนึ่ง รายละเอียดเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการชุดย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและเลขานุการบริษัท แสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ” และในเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th

8.4 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

8.4.1 ค่าตอบแทนกรรมการ

ในการกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการนั้น คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ เช่น ธุรกิจและผลการประกอบการของบริษัท บรรทัดฐานของตลาดและอุตสาหกรรม สภาพเศรษฐกิจ ตลอดจนหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย เป็นต้น คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาค่าตอบแทนของกรรมการและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาและอนุมัติทุกปี นอกจากนี้ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาทบทวนโครงสร้างค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยทุก ๆ 3 ปี ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มของตลาดและอุตสาหกรรม

ปัจจุบัน ค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทประกอบด้วยค่าตอบแทนรายเดือน บริษัทไม่มีค่าตอบแทนในรูปสิทธิประโยชน์อื่น ๆ หรือในรูปของหุ้นให้แก่กรรมการของบริษัท โครงสร้างค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย แสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ”

ในปี 2561 ค่าตอบแทนรวมของกรรมการบริษัทมีจำนวนทั้งสิ้น 13,745,440 บาท โดยมีรายละเอียดค่าตอบแทนกรรมการดังนี้

รายชื่อ	ค่าตอบแทนกรรมการ (บาท)					รวม
	คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการตรวจสอบ	คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน	คณะกรรมการสรรหา	คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ	
นายบุญชัย เบญจรงคกุล	3,840,000.00	-	-	-	-	3,840,000.00
นายเพตเตอร์ บอแร่ เฟอ์เบิร์ต	-	-	-	-	-	-
นายจุลจิตต์ บุญเกตุ	1,320,000.00	600,000.00	408,000.00	204,000.00	-	2,532,000.00
นายสตีเฟ่น วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม	1,320,000.00	600,000.00	-	408,000.00	204,000.00	2,532,000.00
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	1,320,000.00	-	204,000.00	204,000.00	408,000.00	2,136,000.00
นางกมลวรรณ วิปุลากร	1,320,000.00	804,000.00	204,000.00	-	204,000.00	2,532,000.00
นางอเล็กซานดรา ไรซ์	-	-	-	-	-	-
นายฮาคุน บรัวเซ็ท เซิร์ล	-	-	-	-	-	-
นายทุนนาร์ โจฮัน เบอร์เทลเซน	-	-	-	-	-	-
นางทูเน่ ธิปเป	-	-	-	-	-	-
นายชเวเร่ เพ็คเคอร์เซิน	-	-	-	-	-	-
นายทอเร่ จอห์นเซน	-	-	-	-	-	-
นายลาร์ส โอเคะ วิลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง	-	-	-	-	-	-
นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ์	173,400.00	-	-	-	-	173,400.00
Total	9,293,440.00	2,004,000.00	816,000.00	816,000.00	816,000.00	13,745,440.00

* ตารางค่าตอบแทนกรรมการแสดงผลต่อนิยามสองตำแหน่ง

8.4.2 ค่าตอบแทนผู้บริหาร

โครงสร้างค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหาร ประกอบด้วย

โครงสร้างค่าตอบแทน	เป้าหมายหลัก
1. เงินเดือน และผลประโยชน์คงที่	การบริหารค่าตอบแทนให้สามารถแข่งขันกับตลาดโดยรวมได้
2. ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงานระยะสั้น	พัฒนาการบริหารจัดการทีมของหัวหน้างาน และผลักดันให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามกลยุทธ์ของบริษัท
3. ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงานระยะยาว	เพื่อที่จะสร้างคุณค่าในระยะยาวให้กับบริษัท ผลประโยชน์ที่ให้กับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารสอดคล้องกับผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น
4. สวัสดิการ และผลประโยชน์อื่น	เสนอแผนประกันและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงชีวิต โดยพิจารณาจากสภาพเศรษฐกิจ และมาตรฐานการครองชีพ

1. เงินเดือน

ระดับค่าตอบแทนดังกล่าวจะได้รับการทบทวนเป็นประจำทุกปี โดยขึ้นอยู่กับขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ สภาพเศรษฐกิจ ระดับค่าตอบแทนเมื่อเทียบกับตลาดโดยรวม และผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา

โดยหลักเกณฑ์การพิจารณาผลการปฏิบัติงาน จะพิจารณาดังต่อไปนี้

- การยึดถือผลประโยชน์ของธุรกิจเป็นหลัก
- การแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำและเป็นไปตามค่านิยมขององค์กร
- การเสริมสร้าง และพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ

2. ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงานระยะสั้น

ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงานระยะสั้นได้รับการออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของผู้บริหารให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในระยะสั้น ค่าตอบแทนประเภทนี้เป็นค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน โดยให้ค่าตอบแทนแปรผันตามผลสำเร็จของงาน ซึ่งวัดจากดัชนีชี้วัด

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงาน สำหรับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารทุกท่าน ประกอบด้วย

- ดัชนีชี้วัดด้านการเงิน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเติบโตด้านผลกำไร กระแสเงินสด กำไรขั้นต้น ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน และกระแสเงินสดสุทธิ
- ดัชนีชี้วัดด้านการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และตามวัตถุประสงค์ของการเปลี่ยนแปลงไปสู่ดิจิทัล
- การดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อผลักดันให้เกิดการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนและถูกต้องตามหลักจริยธรรม

3. ค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานระยะยาว

การจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานประเภทนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นสร้างคุณค่าในระยะยาว ส่งเสริมและสร้างการเติบโตที่ยั่งยืนให้กับบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารของบริษัทมีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานระยะยาว โดยกำหนดระยะเวลา 4 ปีเพื่อวัดผลการปฏิบัติงานนี้ ซึ่งหากลาออกจากบริษัทก่อนกำหนดช่วงระยะเวลาดังกล่าวจะถือว่าไม่ได้รับสิทธิ อย่างไรก็ตามในกรณีลาออกเนื่องจากเกษียณอายุ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต จะยังคงได้รับค่าตอบแทนประเภทนี้

4. สวัสดิการ และผลประโยชน์อื่น

เป้าหมายของสวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงให้กับผู้บริหารในระดับที่เหมาะสม เช่น รถยนต์ประจำตำแหน่ง แพคเกจการใช้โทรศัพท์รายเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แผนประกันสุขภาพและประกันชีวิต และสวัสดิการต่าง ๆ อันเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติของตลาดแรงงานโดยรวม

ค่าตอบแทนรวมของผู้บริหารของบริษัท ในปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 81,264,065 บาท

8.5 บุคลากร

8.5.1 การบริหารค่าตอบแทนของดีแทค

หลักการบริหารค่าตอบแทนของดีแทค เพื่อดึงดูด จูงใจ และรักษานักงานที่มีศักยภาพไว้ในองค์กร เพื่อที่จะพัฒนาบริษัทให้เติบโตอย่างยั่งยืน สร้างมูลค่าแก่ผู้ถือหุ้นตามหลักการดำเนินงานของบริษัท หลักการบริหารค่าตอบแทนของดีแทคได้รับการออกแบบเพื่อที่จะนำเสนอค่าตอบแทนรวมที่ยุติธรรม และแข่งขันได้ทั้งภายในและภายนอกบริษัท

โครงสร้างค่าตอบแทนรวม ประกอบด้วย ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน และที่ไม่ใช่เป็นตัวเงิน สวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ การฝึกอบรมโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ และการให้ความสำคัญแก่พนักงานโดยการชื่นชม

8.5.2 ค่าตอบแทน

ค่าตอบแทนในรูปแบบตัวเงินจะมีทั้งค่าตอบแทนแบบคงที่ และค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงาน

ซึ่งการจ่ายค่าตอบแทนแบบคงที่จะมีความสัมพันธ์กับค่างาน โดยพิจารณาจากองค์ประกอบหลายด้าน เช่น หน้าที่ความรับผิดชอบในงานและผลลัพธ์ทางธุรกิจที่เกิดจากงานนั้น ๆ งานที่มีค่างานใกล้เคียงกันจะถูกจัดไว้ในโครงสร้างการจ่ายค่าตอบแทนเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้บริษัทสามารถรักษาความเสมอภาคภายในบริษัท และความยุติธรรมในการจ่ายค่าตอบแทนของงานที่มีค่างานใกล้เคียงกัน สำหรับความสามารถในการแข่งขันกับภายนอก ค่าตอบแทนจะได้รับการพิจารณาทบทวนอยู่เป็นประจำ ผ่านการทำสำรวจค่าจ้างและค่าตอบแทนกับบริษัทที่ปรึกษาภายนอก นอกจากนี้การบริหารค่าตอบแทนจะคำนึงถึงสภาวะการณ์ เศรษฐกิจมหภาค และผลการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัทด้วย

ค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงาน มีหลักการจ่ายโดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานส่วนบุคคลของพนักงาน และผลประกอบการของบริษัท ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ไว้ และสื่อสารไปยังพนักงานเป็นประจำทุกปี ค่าตอบแทนประเภทนี้ถือเป็นรางวัลตอบแทนความสำเร็จของพนักงานในระยะสั้น และสะท้อนมายังความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของบริษัท

8.5.3 การให้ความสำคัญแก่พนักงาน และผลประโยชน์ต่าง ๆ

การให้ความสำคัญแก่พนักงานโดยการชื่นชม เป็นการแสดงออกถึงการยอมรับในผลงาน และความพยายามที่เหนือความคาดหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและค่านิยมของบริษัท การให้ความสำคัญดังกล่าวอาจเป็นการแสดงออกอย่างเป็นทางการ หรือไม่ เป็นทางการก็ได้ในช่วงเวลาที่เหมาะสม การให้ความสำคัญโดยการยกย่องชมเชยพนักงานมีส่วนช่วยให้วัฒนธรรมองค์กรแข็งแกร่ง และสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในบริษัท

นอกจากนี้บริษัทได้จัดสวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติทั่วไปในตลาดแรงงาน ซึ่งบริษัทมีการพิจารณาทบทวนสวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ อยู่เป็นประจำเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาด

สวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ ประกอบด้วย

- ผลประโยชน์แบบคงที่ในรูปแบบของตัวเงิน และโปรแกรมการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงานที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกภายในสำนักงาน สถานที่ออกกำลังกาย

- ผลประโยชน์ที่ได้รับตามลักษณะงาน เช่น เงินช่วยเหลือในการเดินทาง เครื่องแบบสำหรับปฏิบัติงาน และสิทธิประโยชน์ส่วนบุคคลสำหรับพนักงาน เช่น กองทุนกู้ยืมเงินฉุกเฉิน การลาคลอดสำหรับพนักงานหญิง และการลาเมื่อภรรยาคลอดบุตรสำหรับพนักงานชาย ซึ่งช่วยให้พนักงานมีเวลาดูแลทารกแรกเกิดได้นานขึ้น
- ผลประโยชน์ระยะสั้น เช่น แผนประกันสุขภาพและการตรวจร่างกายประจำปี และผลประโยชน์ระยะยาว เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งถือเป็นเงินออมของพนักงานหลังเกษียณ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีพนักงาน (เฉพาะพนักงานที่รับอัตราค่าจ้างเป็นเงินเดือนประจำ) จำนวนทั้งสิ้น 3,924 คน โดยแบ่งตามสายงานหลักได้ ดังนี้

สายงาน	จำนวนพนักงาน – ประจำ - พนักงานชาวต่างชาติ (คน)
กลุ่มการเงิน	165
กลุ่มการตลาด	1,089
กลุ่มงานขาย	1,424
กลุ่มเทคโนโลยี	964
กลุ่มบุคคล	56
กลุ่มกิจการองค์กร และพัฒนาธุรกิจ	189
สำนักประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	37
รวม	3,924

ในปี 2561 ค่าตอบแทนรวมของพนักงานประกอบด้วยเงินเดือนและโบนัสเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 3,955,007,200 บาท และเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 113,418,405 บาท

8.5.4 การพัฒนาและความก้าวหน้าทางอาชีพ

การพัฒนาและความก้าวหน้าทางอาชีพเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะสามารถรักษาและสร้างความผูกพันกับพนักงาน เพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและพัฒนาเติบโตในสายงานพร้อมกับองค์กร Career by Me เป็นโปรแกรมและระบบที่ช่วยให้พนักงานได้พัฒนาความสามารถและความก้าวหน้าทางอาชีพของตนเองได้ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างพนักงานและหัวหน้างาน ทั้งนี้อยู่กับความปรารถนาทางอาชีพและความพร้อมของพนักงาน ก่อปรกับความต้องการทางธุรกิจของบริษัทได้เปิดโอกาสแก่พนักงานที่จะมีความก้าวหน้าทางอาชีพมากมายหลายรูปแบบ เช่น การเป็นผู้เชี่ยวชาญในสายงานหรือการเป็นผู้บริหาร ความก้าวหน้าทางอาชีพที่เติบโตสูงขึ้นสู่ตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่สูงขึ้น หรือความก้าวหน้าทางอาชีพในระดับพนักงานขั้นต้นได้ทำงานในสายงานใหม่ที่เปลี่ยนไปหรือแตกต่างออกไป นอกจากนี้พนักงานยังสามารถเติบโตจากการได้รับขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบในตำแหน่งปัจจุบันของตนที่เพิ่มขึ้น รวมไปถึงการทำงานข้ามกลุ่มธุรกิจทั้งในต่างประเทศและระดับภาคพื้น ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นความก้าวหน้าทางอาชีพที่พนักงานสามารถที่จะเลือกได้เองทั้งสิ้น โปรแกรม Career By Me นี้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก หรือ 4D ซึ่งเป็นระบบและเครื่องมือที่จะช่วยให้พนักงานมีความก้าวหน้าในอาชีพได้ ดังนี้

1. Discover **ทราบความมุ่งหมายในสายอาชีพและศักยภาพของตน:** พนักงานค้นหาความปรารถนาความก้าวหน้าทางอาชีพของตนโดยการพูดคุยกับหัวหน้างาน รวมทั้งประเมินตนเองร่วมกับหัวหน้างานเพื่อทราบถึงสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถที่พนักงานต้องพัฒนาเพิ่มเติมตามกรอบสมรรถนะและความต้องการของตำแหน่งงาน

2. Design **ตั้งเป้าหมายงาน ออกแบบสายอาชีพและแผนพัฒนาตนเอง:** ระบบการบริหารผลงาน PMS ซึ่งประกอบด้วย People Dialogue and Performance with Impact (การพูดคุยเพื่อพัฒนาและการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นผลลัพธ์และคุณค่า) จะช่วยให้พนักงานสามารถออกแบบเป้าหมายผลงานที่ต้องส่งมอบและแผนการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถและเสริมสร้างจุดแข็งของตนเอง (Strength based Development Plan) ทั้งระยะสั้นสำหรับตำแหน่งงานปัจจุบัน และระยะยาวสำหรับการเติบโตและความก้าวหน้าในสายอาชีพที่พนักงานปรารถนา

3. Develop พัฒนาตนเองตามแผน โดยวิธี 3E+1: วิธีการเรียนรู้แบบ 3E+1 จะช่วยให้พนักงานได้เรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การฝึกอบรม (Education) 10% การเรียนรู้จากผู้อื่น (Exposure) 20% การเรียนรู้และพัฒนาจากการปฏิบัติงานจริง (Experience) 70% รวมถึงการสร้างระบบและบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนา (Environment: Ecosystem for Learning & Development) รวมทั้งการโค้ชจากหัวหน้างานอย่างสม่ำเสมอ

4. Deploy แสดงผลงานและก้าวไปสู่งานตามเป้าหมาย: พนักงานจะได้รับการปฐมนิเทศ การถ่ายทอดงานและเตรียมความพร้อมรับมือกับงานใหม่ มีการพูดคุยความคาดหวังและกำหนดเป้าหมายผลงาน รวมทั้งการโค้ชเมื่อปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่หรือเข้ารับตำแหน่งใหม่ หรือมีขอบเขตความรับผิดชอบงานที่มากขึ้นกว่าเดิม

ในทางธุรกิจ การพัฒนาและความก้าวหน้าทางอาชีพของพนักงานดังกล่าว นับเป็นการพัฒนาพนักงานให้มีทักษะความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการทางธุรกิจ สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตให้แก่บริษัทอย่างต่อเนื่อง

8.5.5 “dtac Academy” – ศูนย์กลางแห่งการพัฒนาบุคลากร

dtac Academy ส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้และมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหลักสูตรการพัฒนาศูนย์กลางที่มีความหลากหลาย และครอบคลุมพนักงานทั้งบริษัท เพื่อให้มั่นใจได้ว่าพนักงานจะสามารถพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของตนเองตลอดจนศักยภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งทั้งตอบสนองความต้องการที่จะพัฒนาของพนักงานเอง และตอบสนองต่อความต้องการทางธุรกิจของบริษัท พนักงานทุกคนจะได้รับโอกาสในการเรียนรู้ผ่านหลากหลายทางเลือก ทั้งการเรียนรู้แบบผสมผสานที่รวมการเรียนรู้แบบออนไลน์ และการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาส่วนบุคคล ซึ่งมาจากความต้องการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับงานหรือตำแหน่งงาน รวมถึงความต้องการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ

หลักสูตรที่ dtac Academy จะประกอบด้วย (1) การพัฒนาทักษะพื้นฐาน เช่น การสื่อสาร การพัฒนาภาวะผู้นำ ความเข้าใจลูกค้า การประสานและการวางแผนงาน; (2) การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรเพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงไปสู่ดิจิทัล และจริยธรรมองค์กร; (3) การพัฒนาทักษะเฉพาะทางทั้งในส่วนงานหลักและส่วนงานสนับสนุน เพื่อพัฒนาและยกระดับความสามารถเฉพาะด้านขององค์กรให้มีศักยภาพในการแข่งขัน เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีโครงข่าย การตลาดเชิงกลยุทธ์ นวัตกรรมและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การส่งเสริมการขายและการให้บริการ เป็นต้น

นอกเหนือจากการฝึกอบรมในรูปแบบของการเรียนรู้ในห้องเรียน (Classroom Training) บริษัทยังจัดการอบรมในรูปแบบของการเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-learning เพื่อให้พนักงานสามารถวางแผนและจัดสรรเวลาที่สะดวกสำหรับการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมการพัฒนาศูนย์กลางในรูปแบบอื่น ๆ อีกด้วย เช่น การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) การมอบหมายให้พนักงานเข้าร่วมปฏิบัติงานในโครงการที่สำคัญ การแลกเปลี่ยนความรู้กับวิทยากรที่เชี่ยวชาญจากอุตสาหกรรมต่าง ๆ เป็นต้น บริษัทยังได้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาศูนย์กลาง ด้วยการจัดโครงสร้างการเรียนรู้ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ ซึ่งอำนวยความสะดวกให้พนักงานสามารถเปิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาและไม่มีตารางเวลากำหนดตายตัว

8.5.6 หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำและพนักงานที่มีศักยภาพ

การพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่และพนักงานที่มีศักยภาพเป็นสิ่งที่บริษัทให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัทจัดให้มีหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้บริหารในทุกระดับได้มีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถที่จำเป็นในการที่จะบริหารจัดการทีมของตนเองและองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้การจัดฝึกอบรมยังมีเนื้อหาครอบคลุมถึงการบริหารเชิงธุรกิจและการบริหารบุคลากรซึ่งมีทั้งในรูปแบบการเรียนในห้องเรียน การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการสอนงานแบบตัวต่อตัวอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

นอกจากนี้บริษัทยังจัดให้มีหลักสูตรการพัฒนาพนักงานที่มีศักยภาพสูง (Talent Development) โดยออกแบบเพื่อที่จะส่งเสริมพนักงานที่มีความสามารถในการทำงานที่โดดเด่นให้สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างสูงสุด หลักสูตรพิเศษเหล่านี้ได้รับการพัฒนาพร้อมกับสถาบันต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งความรู้ทางด้านการบริหารธุรกิจ ความรู้เฉพาะทาง และการทำหน้าที่เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับกลยุทธ์และทิศทางของบริษัท

ในปี 2561 นี้ บริษัทได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาบุคลากรเป็นจำนวนทั้งสิ้น 9,416,861 บาท ซึ่งครอบคลุมจำนวนบุคลากรถึง 100 % ของพนักงานในบริษัททั้งหมด ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเวลาในการฝึกอบรมเท่ากับ 78 ชั่วโมงต่อคน ต่อปี

8.5.7 รางวัลและการยอมรับ

- อันดับ 5 : JobsDB - 10 สุดยอดองค์กรชั้นนำที่พนักงานไทยอยากร่วมงานมากที่สุดประจำปี 2560
- อันดับที่ 1 ในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม : "Thailand's Top Graduate Employer 2017"

8.6 การควบคุมภายใน

ระบบการควบคุมภายในของบริษัทเป็นกระบวนการที่กำกับดูแลโดยคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายบริหาร เพื่อให้มีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าบริษัทได้บรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- การรับรองความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน และ
- การปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

บริษัทใช้กรอบโครงสร้างการควบคุมภายในที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) แนวทางของ Sarbanes Oxley Act Section 404 (SOX) และแนวทางที่สำนักงาน ก.ล.ด. กำหนด โดยบริษัทได้ดำเนินการตามแนวทางของ SOX มาตั้งแต่ปี 2549 เพื่อผนวกการควบคุมภายในเกี่ยวกับรายงานทางการเงินเข้ากับการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัท

ระบบการควบคุมภายในของบริษัท ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

บริษัทมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานของฝ่ายบริหารและการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีการสื่อสารเป้าหมายดังกล่าวไปยังพนักงานอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงาน

บริษัทยึดมั่นในการสร้างธุรกิจที่ยั่งยืนและวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่งโดยมี "ดีแทคธรรมาภิบาล" (Code of Conduct) เป็นมาตรฐานทางจริยธรรมที่ใช้ในการทำงาน ซึ่งครอบคลุมข้อกำหนดห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิด ความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท แนวทางการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การปฏิบัติต่อพนักงาน ลูกค้า คู่ค้า คู่แข่งและหน่วยงานราชการ รวมถึงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ทรัพย์สิน การควบคุมภายใน บัญชี การรายงานและการเปิดเผยข้อมูล การบริหารข้อมูลสารสนเทศและการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล พนักงานสามารถปรึกษาหรือแจ้งเหตุการณ์ฝ่าฝืนหลักในการปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่กำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Ethics and Compliance Officer) โดยตรง ทั้งนี้ การกำหนดนโยบายและจัดให้มีหลักในการปฏิบัติดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานที่คำนึงถึงความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสีย และเพื่อประโยชน์ของบริษัทในระยะยาว

บริษัทได้จัดตั้งหน่วยงานควบคุมภายใน (Internal Control Unit) เพื่อกำกับดูแลและส่งเสริมการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting หรือ ICFR) และจัดตั้งหน่วยงาน Policy Governance Culture เพื่อ

พัฒนาและปรับใช้นโยบายและขั้นตอนการกำกับดูแลกิจการของบริษัท โดยหน่วยงานควบคุมภายในทำหน้าที่กำกับดูแลและรายงานสถานะของการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงินต่อฝ่ายบริหารคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อให้รายงานทางการเงินของบริษัทมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานเพื่อดูแลรับผิดชอบด้านอาชีวอนามัยความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม (Health, Safety, Security & Environment หรือ HSE) โดยได้ยึดแนวทางตามมาตรฐานสากล ISO14001 & OHSAS18001 เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน

(2) การบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงของบริษัทนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่ได้คาดการณ์ไว้ในเชิงรุก มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของบริษัท บริษัทนำข้อมูลที่ได้จากกระบวนการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงองค์กรแบบองค์รวมซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการดำเนินการซ้ำและต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ช่วยสนับสนุนให้บริษัทบรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- ช่วยให้บริษัทรักษาสถานะความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยการจัดการภัยคุกคามที่สำคัญและการใช้ประโยชน์จากโอกาสที่สำคัญ
- ช่วยให้บริษัทสามารถพิจารณาถึงความเสี่ยงได้อย่างชัดเจนในการตัดสินใจ โดยการนำการบริหารความเสี่ยงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจ
- ช่วยให้บริษัทมั่นใจว่าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดและมาตรฐานภายนอกด้านความเสี่ยง
- ช่วยให้บริษัทกำหนดการดำเนินการเพื่อลดภัยคุกคามและส่งเสริมโอกาสที่สำคัญได้อย่างทัน่วงที่
- ช่วยเพิ่มความตระหนักในการบริหารความเสี่ยงและส่งเสริมวัฒนธรรมด้านความเสี่ยงภายในบริษัท

บริษัทได้กำหนดนโยบายและคู่มือการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งได้บทพจนโยบายและคู่มือดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ บริษัทบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของมาตรฐาน ISO 31000 และ COSO II Enterprise Risk Management โดยบริษัทผู้บริหารสายงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้แน่ใจว่ามีการจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ในกระบวนการทางกลยุทธ์และกระบวนการทางธุรกิจในแต่ละวัน พนักงานของบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในขอบเขตงานที่แต่ละคนรับผิดชอบ ฝ่ายบริหารมีหน้าที่ประเมินความเสี่ยงของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ โดยเป็นเจ้าของและบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัท ทั้งนี้ฝ่ายบริหารจะรายงานความเสี่ยงที่สำคัญดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาสจะต้องระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของบริษัท

ผู้บริหารสายงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้แน่ใจว่ามีการจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ในกระบวนการทางกลยุทธ์และกระบวนการทางธุรกิจในแต่ละวัน พนักงานของบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในขอบเขตงานที่แต่ละคนรับผิดชอบ ฝ่ายบริหารมีหน้าที่ประเมินความเสี่ยงของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ โดยเป็นเจ้าของและบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัท ทั้งนี้ฝ่ายบริหารจะรายงานความเสี่ยงที่สำคัญดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

(3) การควบคุมการปฏิบัติงาน

บริษัทได้จัดให้มีกิจกรรมการควบคุมเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงลักษณะงาน ความซับซ้อน รวมถึงสภาพแวดล้อมและลักษณะเฉพาะของบริษัท โดยบริษัทมีการจัดทำนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติงานสำหรับการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ รวมถึงการทำธุรกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารทั่วไป รวมถึงการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศซึ่งบริษัทยึดแนวปฏิบัติตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 27001 นอกจากนี้ บริษัทได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของฝ่ายบริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสมตามนโยบายการมอบอำนาจ (Policy on Delegation of Authority) ซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งการจัดให้มีการแบ่งแยกหน้าที่อย่างเหมาะสม เช่น หน้าที่ในการอนุมัติออกจากหน้าที่ในการบันทึกการบัญชีและข้อมูล และหน้าที่ในการดูแลจัดเก็บทรัพย์สินออกจากกันเพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน

ทั้งนี้ ในการทำธุรกรรมต่าง ๆ กับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว บริษัทมีมาตรการที่รัดกุมในการติดตามดูแลเพื่อให้มั่นใจว่าการทำธุรกรรมนั้น ๆ ดำเนินการตามระเบียบ วิธีการปฏิบัติงานและผ่านขั้นตอนการอนุมัติที่กำหนด เพื่อป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ

(4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

บริษัทให้ความสำคัญต่อระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล เพื่อให้การสื่อสารข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้องและเพียงพอต่อการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยบริษัทได้ใช้นโยบายบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเหมาะสมกับธุรกิจของบริษัท มีการจัดเก็บบัญชีและเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีอย่างเหมาะสมและสามารถตรวจสอบได้ มีการจัดทำหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารประกอบการประชุม รวมทั้งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น (แล้วแต่กรณี) เพื่อพิจารณาก่อนการประชุมภายในระยะเวลาที่เหมาะสมและตามที่กฎหมายกำหนด

(5) ระบบการติดตาม

บริษัทมีกระบวนการที่ชัดเจนในการติดตามระบบการควบคุมภายในและรายงานข้อผิดพลาดและจุดอ่อนในการควบคุมภายในที่สำคัญ พร้อมทั้งรายละเอียดในการดำเนินการแก้ไข ซึ่งฝ่ายบริหารจัดให้มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Monitoring) และทำการประเมินเป็นระยะ (Period Evaluation) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่มั่นคงและใช้งานได้อย่างจริง

ทั้งนี้ การติดตามอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Monitoring) รวมถึงการทบทวนผลการดำเนินงานและข้อมูลทางการเงินที่สำคัญเป็นประจำ การวิเคราะห์และติดตามรายงานการดำเนินงานที่อาจระบุความผิดปกติที่บ่งบอกถึงความล้มเหลวในระบบการควบคุมภายใน เป็นต้น นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัททราบถึงกรณีที่มีหรือสงสัยว่ามีการฉ้อโกง การกระทำผิดกฎหมายหรือการประพฤติผิดที่อาจส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อชื่อเสียงและสถานะทางการเงินของบริษัท

การประเมินเป็นระยะ (Period Evaluation) รวมถึง

- 1) การทดสอบการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงินของฝ่ายบริหาร ซึ่งจัดทำขึ้นในปี 2561 ไม่พบข้อบกพร่องในการควบคุมภายในที่เป็นสาระสำคัญที่อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อรายงานทางการเงิน โดยผลการทดสอบดังกล่าวได้มีการสรุปและรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
- 2) การดำเนินงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในซึ่งตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินธุรกิจของบริษัทตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับการอนุมัติโดยรายงานจุดอ่อนในการควบคุมภายในและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขจุดอ่อนเหล่านั้น โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในจะรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินการแก้ไขกับฝ่ายบริหาร และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการดังกล่าวให้กับคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง และ
- 3) การทบทวนประเด็นในการควบคุมภายในที่ตรวจพบโดยผู้สอบบัญชีภายนอกของบริษัท

อนึ่ง บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทได้ทบทวนและประเมินการควบคุมทางการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยและไม่พบข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญที่อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 โดยคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของผู้สอบบัญชีว่า ระบบการควบคุมภายในของบริษัทมีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท และสามารถป้องกันทรัพย์สินของบริษัทจากการนำไปใช้โดยมิชอบหรือไม่มีอำนาจของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2562 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2562 คณะกรรมการบริษัทรับทราบความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท

8.7 การตรวจสอบภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีพันธกิจในการปฏิบัติงานให้ความเชื่อมั่นอย่างอิสระและเที่ยงธรรม รวมทั้งให้คำปรึกษาเพื่อเพิ่มมูลค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของบริษัทให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจหน่วยงานตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการโดยรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบในด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน มีกำหนดไว้อย่างชัดเจนในกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้รับการสอบทานและอนุมัติโดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเป็นทางการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อให้มั่นใจว่าความรับผิดชอบที่ระบุในกฎบัตรและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบภายในมีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการยืนยันความเชื่อมั่นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี

บริษัทได้แต่งตั้งนายกิติ วิจิตรสว่างวงศ์ เป็นหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อสนับสนุนให้คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การแต่งตั้ง โยกย้าย หรือเลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในและหน่วยงานอื่นใดภายใต้หน่วยงานตรวจสอบภายใน จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ

หน่วยงานตรวจสอบภายในยึดมั่นในแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล (รวมถึงคำจำกัดความของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หลักจริยธรรม และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน) และของสมาคมผู้ตรวจสอบและควบคุมระบบสารสนเทศ คู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของบริษัท

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีการจัดทำแผนการตรวจสอบภายในที่มีความยืดหยุ่น โดยประเมินจากทิศทางการกลยุทธ์ทางธุรกิจและความเสี่ยงที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของ บริษัท โดยแผนการตรวจสอบภายในประจำปีจะได้รับการสอบทานและอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบนอกเหนือจากการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติแล้วนั้นหน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติงานพิเศษอื่นตามการร้องขอของผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบตามความเหมาะสม

หนึ่ง ตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปีนั้น หน่วยงานตรวจสอบภายในจะพิจารณาและทบทวนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น สอบทานความเพียงพอและควมมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน และรายงานจุดบกพร่องของการควบคุมภายในที่เป็นสาระสำคัญ การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารโดยหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงผู้ตรวจสอบภายนอกอื่น ๆ ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบจะได้รับรายงานผลการตรวจสอบ รวมถึงความคืบหน้าในการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงของผู้บริหารและความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นประจำอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง

นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังรับผิดชอบในการสอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกันตามระเบียบภายในของบริษัท เพื่อให้แน่ใจว่าการทำรายการระหว่างกันนั้นเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พร้อมทั้งรายงานผลการสอบทานแก่คณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส หน่วยงานตรวจสอบภายในมีส่วนร่วมในการดำเนินการตรวจสอบการกระทำที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริตภายในบริษัท และรายงานผลให้ผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบทราบ นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ทางธุรกิจ

พนักงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความชำนาญอย่างต่อเนื่อง โดยเข้ารับการฝึกอบรมที่หลากหลายทั้งที่จัดขึ้นภายในและภายนอกบริษัทรวมถึงการสัมมนาในต่างประเทศ นอกจากนี้ พนักงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในยังมีโอกาสพัฒนาตนเองโดยการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานของบริษัท

อนึ่ง เพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีคุณภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน และปฏิบัติงานตามกฎหมายของหน่วยงานตรวจสอบภายในและความคาดหวังของผู้บริหาร หน่วยงานตรวจสอบภายในได้จัดให้มีการประเมินคุณภาพด้านการตรวจสอบภายในโดยผู้ประเมินภายนอกเป็นประจำทุก 5 ปี และรายงานผลการประเมินให้แก่คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบทราบหน่วยงานตรวจสอบภายในได้รับการประเมินคุณภาพด้านการตรวจสอบภายในโดยที่ปรึกษาภายนอกทุก ๆ 5 ปี ครั้งล่าสุดได้จัดทำในเดือนพฤศจิกายน 2559 ผลการประเมินสรุปได้ว่า หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานสากล เรื่องการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในซึ่งกำหนดโดยสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล

9 การกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทยึดมั่นในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และ หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อรักษาและเสริมสร้างมูลค่าของผู้ถือหุ้นในระยะยาว

โดยคณะกรรมการบริษัทได้จัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ และกระบวนการในการบริหารความเสี่ยง การกำหนดกลยุทธ์ การรายงานทางการเงิน และการควบคุมภายใน นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทได้จัดทำหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทคธรรมาภิบาล” ซึ่งใช้บังคับกับกรรมการผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่กระทำการในนามของบริษัท โดยเริ่มใช้บังคับตั้งแต่ปี 2549 และมีการปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมา โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น สิทธิมนุษยชน แรงงาน สุขภาพ อนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การใช้ข้อมูลภายใน การทุจริตคอร์รัปชัน การควบคุมภายใน และการเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น ทั้งนี้ ตามหลักมาตรฐานสากล

บริษัทได้จัดทำให้มีการเผยแพร่นโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักในการปฏิบัติดังกล่าวทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th และระบบสื่อสารภายในของบริษัท (Intranet) เพื่อความสะดวกของกรรมการผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทในการเข้าถึงและใช้ในการอ้างอิง นอกจากนี้ บริษัทได้จัดทำให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง อาทิ จัดการบรรยายและแจกคู่มือดีแทคธรรมาภิบาลให้แก่พนักงานในการปฐมนิเทศสำหรับพนักงานใหม่ และจัดการอบรมในเรื่องดังกล่าวเป็นครั้งคราวไป รวมทั้ง จัดทำสื่อการเรียนรู้เรื่องดีแทคธรรมาภิบาลในรูปแบบการ์ตูนเพื่ออธิบายหัวข้อต่าง ๆ ที่สำคัญและเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ อาทิเช่น ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชันและการติดสินบน ของขวัญและสินน้ำใจทางธุรกิจ ข้อมูลส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัวความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ การเป็นผู้สนับสนุนหรือการบริจาค การสื่อสารภายนอกองค์กร รวมถึงเรื่องอื่นๆ ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่พนักงานควรทราบ นอกจากนี้บริษัทได้จัดทำสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ (Interactive e-Learning Program) เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจของพนักงานในเรื่อง Code of Conduct และ นโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน ทั้งนี้ การติดตามให้มีการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการนั้น ประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีหน้าที่ประเมินผลการบังคับใช้เอกสารการกำกับดูแลกิจการ รวมทั้งระดับของการปฏิบัติตาม และรายงานผลต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

บริษัทให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการถือปฏิบัติหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทได้อ้างอิงจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ จากการประเมินโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทยซึ่งประเมินโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยบริษัทได้รับคะแนนระดับ “ดีเลิศ” (ช่วงคะแนนระหว่างร้อยละ 90 ขึ้นไป) โดยเป็นหนึ่งใน 142 บริษัทที่ได้รับคะแนนดีเลิศ จากบริษัทจดทะเบียนที่ได้รับการประเมินทั้งหมด 657 บริษัท จึงเป็นเครื่องยืนยันว่า บริษัทยึดมั่นในหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน รายละเอียดของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีแบ่งออกเป็น 5 หมวด มีดังนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัทตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้น อันได้แก่ การซื้อขายและการโอนหุ้น การได้รับส่วนแบ่งในผลกำไรของบริษัท การเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้นอย่างเป็นอิสระและเท่าเทียมกัน การร่วมตัดสินใจเรื่องสำคัญของบริษัท การแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี การกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี และการได้รับข้อมูลข่าวสารของบริษัทอย่างรวดเร็ว ครบถ้วนและเพียงพอ ผ่านช่องทางที่เข้าถึงได้ง่าย โดยสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตนอย่างเต็มที่ผ่านการประชุมผู้ถือหุ้น (บริษัทมีหุ้นสามัญเพียงประเภทเดียวโดยหนึ่งหุ้น

สามัญสิทธิออกเสียงหนึ่งเสียง) ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่กระทบหรือเกี่ยวข้องกับสิทธิและผลประโยชน์ของตน

บริษัทมีนโยบายส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้น รวมถึงนักลงทุนสถาบัน ในการเข้าร่วมการประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งได้มีการกำหนดวันประชุมล่วงหน้าผ่านช่องทางการเปิดเผยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2561 และกำหนดวันกำหนดรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุม (Record Date) ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2561 โดยบริษัทคัดเลือกสถานที่จัดการประชุมซึ่งมีระบบขนส่งมวลชนเข้าถึงและเพียงพอเพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถเดินทางเข้าร่วมการประชุมได้อย่างสะดวก และกำหนดเวลาจัดประชุมในช่วงเวลาบ่ายเพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีเวลาเตรียมตัวในการเดินทาง บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นจัดส่งเอกสารลงทะเบียนเข้าร่วมการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพื่อลดระยะเวลาในการตรวจสอบเอกสารในวันประชุม และบริษัทจัดช่องทางการลงทะเบียน ณ สถานที่จัดการประชุมสำหรับผู้ถือหุ้น บุคคลธรรมดา นิติบุคคล และนักลงทุนสถาบัน โดยบริษัทได้นำระบบบาร์โค้ด (Barcode) มาใช้ในการลงทะเบียนและนับคะแนนเสียงเพื่อช่วยให้ขั้นตอนการลงทะเบียนและการประมวลผลการลงคะแนนเสียงเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และได้จัดเตรียมอาหารแถมปีให้แก่ผู้ถือหุ้นในการมอบฉันทะ ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้น

บริษัทดำเนินการประชุมอย่างโปร่งใสและมีกลไกที่สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวาระและสรุปไว้ในรายงานประชุม นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้กรรมการ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องและผู้สอบบัญชีเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นอย่างพร้อมเพรียงกันเพื่อตอบคำถามและรับทราบความคิดเห็นของผู้ถือหุ้น

หนึ่ง บริษัทได้จัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2561 ณ ห้อง แอทินี คริสตัล ฮอลล์ ชั้น 3 โรงแรมดิ แอทินี โฮเทล แบงค็อก, อะ ลักซ์ซูรี คอลเล็คชั่น โฮเทล กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย โดยมีกรรมการและผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ทั้งหมด 22 ท่าน

บริษัทได้มอบหมายให้บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นนายทะเบียนของบริษัท เป็นผู้ดำเนินการจัดส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมให้แก่ผู้ถือหุ้นตั้งแต่วันที่ 13 มีนาคม 2561 เป็นเวลาล่วงหน้า 21 วันก่อนการประชุม และบริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th เป็นการล่วงหน้าก่อนการประชุม 30 วัน (ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2561) เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ถือหุ้นได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้นโดยหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นมีรายละเอียดประกอบระเบียบวาระต่าง ๆ อย่างเพียงพอและครบถ้วน พร้อมความเห็นของคณะกรรมการบริษัท พร้อมทั้งระบุอย่างชัดเจนว่าเป็นเรื่องเสนอเพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณา และแนบหนังสือมอบฉันทะตามแบบตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด รวมทั้งเสนอรายชื่อกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน ในหนังสือมอบฉันทะเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้ถือหุ้นในการมอบฉันทะให้กรรมการอิสระท่านใดท่านหนึ่ง

บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมรวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องเพื่อพิจารณาบรรจุเป็นวาระการประชุมและเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการของบริษัท ล่วงหน้าก่อนการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ในระหว่างวันที่ 2 ตุลาคม 2560 – 31 ธันวาคม 2560 โดยบริษัทได้เผยแพร่รายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการดังกล่าวโดยจัดส่งในรูปแบบจดหมายข่าวไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2561 ซึ่งไม่มีผู้ถือหุ้นส่งคำถามที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมเสนอวาระการประชุม หรือเสนอบุคคลเข้าเป็นกรรมการแต่อย่างใด

บริษัทได้จัดให้มีการชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงลงคะแนนให้แก่ผู้ถือหุ้นก่อนเริ่มการประชุม ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะมีสิทธิออกเสียงตามจำนวนหุ้น โดยในแต่ละวาระที่ไม่สามารถแบ่งคะแนนเสียงได้ ยกเว้นผู้รับมอบฉันทะตามแบบ ค. บริษัทจัดให้มีที่ปรึกษากฎหมายที่เป็นอิสระจากภายนอก (Inspector) ทำหน้าที่กำกับดูแลการประชุมและตรวจสอบการนับคะแนนเสียง

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของบริษัท ทั้งนี้ ในการประชุมผู้ถือหุ้น ประธานในที่ประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและวาระการประชุมได้อย่างเต็มที่

บริษัทได้แจ้งมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 โดยระบุดผลการออกเสียงลงคะแนนในแต่ละวาระ แยกประเภทคะแนนเสียงเป็น “เห็นด้วย” “ไม่เห็นด้วย” และ “งดออกเสียง” โดยจัดส่งในรูปแบบจดหมายข่าวไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายในวันเดียวกัน ภายหลังจากการประชุมผู้ถือหุ้นเสร็จสิ้น

ทั้งนี้ ในปี 2561 บริษัทมีการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2561 เพื่อพิจารณาอนุมัติการรับโอนกิจการทั้งหมดจากบริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด และ บริษัท อีสเทิร์น บิท จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท โดยมีวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงโครงสร้างการจัดการภายในกลุ่มบริษัทเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญและดูแลให้มีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม โดยได้ดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

บริษัทมีนโยบายที่จะรักษาสหสิทธิของผู้ถือหุ้นทุกราย โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ประธานในที่ประชุมได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่ได้แจ้งไว้ในหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและไม่มีการเพิ่มวาระการประชุมโดยไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าแต่อย่างใด ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นของบริษัททุกรายมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนตามจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่ โดยหนึ่งหุ้นมีสิทธิออกเสียงเท่ากับหนึ่งเสียง

บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองได้สามารถมอบฉันทะให้กรรมการอิสระของบริษัทหรือบุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนตนได้ โดยบริษัทได้จัดเตรียมหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศกำหนด ซึ่งผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางการออกเสียงลงคะแนนได้ และได้จัดส่งหนังสือมอบฉันทะให้แก่ผู้ถือหุ้นพร้อมหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นสามารถดาวน์โหลดหนังสือมอบฉันทะได้ทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th

บริษัทได้มอบหมายให้บริษัทภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ทำงานกับบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินการแทนบริษัทในการลงคะแนนและนับคะแนนเสียง ซึ่งบริษัทได้จัดเตรียมบัตรลงคะแนนเสียงสำหรับผู้ถือหุ้นในการออกเสียงลงคะแนนในวาระต่าง ๆ โดยในวาระการเลือกตั้งกรรมการ บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิในการเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล การนับคะแนนเสียงในแต่ละวาระเป็นไปอย่างเปิดเผย โปร่งใส และมีการจัดเก็บบัตรลงคะแนนเสียงไว้สำหรับการตรวจสอบในภายหลัง

บริษัทได้จัดทำรายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 และจัดให้มีการเผยแพร่แบบอิเล็กทรอนิกส์บนที่ภาพการประชุมผู้ถือหุ้นทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th ภายใน 14 วันภายหลังจากการประชุม

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

(1) การดูแลสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทตระหนักถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มทั้งภายในและภายนอกบริษัท และดูแลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าสิทธิดังกล่าวได้รับการคุ้มครองและปฏิบัติด้วยดี ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและความร่วมมือระหว่างบริษัทและผู้มีส่วนได้เสีย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน สร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงให้แก่บริษัทและผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทในระยะยาว

สิทธิของผู้ถือหุ้น

บริษัทตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้ถือหุ้นในฐานะเจ้าของบริษัท บริษัทดูแลให้มีการปฏิบัติตามต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม โดยจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง โปร่งใส และทันต่อเวลาและจัดให้มีการดูแลรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท บริษัทมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานเพื่อสร้างผลกำไร และการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาว รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิของผู้ถือหุ้นแสดงอยู่ในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น และหมวดที่ 2 การปฏิบัติตามต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

สิทธิของพนักงาน

บริษัทตระหนักเสมอว่าพนักงานเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และเป็นรากฐานของความสำเร็จ ดังนั้น บริษัทจึงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพของพนักงานตลอดเส้นทางการทำงาน โดยพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถของพนักงาน รวมทั้งมอบโอกาสในการสร้างความก้าวหน้าในการทำงานให้แก่พนักงานทุกคนโดยเท่าเทียมกัน และให้ค่าตอบแทนแก่พนักงานในอัตราที่เหมาะสม โดยบริษัทศึกษาและทบทวนโครงสร้างองค์กรบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ประเมินผลการทำงานและความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อสร้างศักยภาพและความพร้อมภายในองค์กรเพื่อพัฒนาองค์กรสู่การเป็นองค์กรที่ดี รวมถึงให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายค่าตอบแทนของพนักงานให้สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาว

บริษัทให้ความสำคัญในเรื่องสวัสดิการและความปลอดภัยของพนักงานโดยบริษัทได้จัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด อาทิ วันเวลาทำงาน วันหยุด วันหยุดพักผ่อนประจำปี และวันลาหยุดประเภทต่าง ๆ รวมถึงการประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยมีการประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้กับพนักงานอย่างต่อเนื่อง

บริษัทได้จัดให้มีสวัสดิการอื่น ๆ นอกจากที่กฎหมายกำหนด อาทิ การประกันสุขภาพ ซึ่งครอบคลุมการรักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในและทันตกรรม การประกันชีวิต การประกันอุบัติเหตุ การตรวจสุขภาพประจำปี และการรักษาพยาบาลภายในสำนักงานโดยจัดให้มีแพทย์และพยาบาลประจำสำนักงานในช่วงเวลาปฏิบัติงาน รวมถึงจัดให้มีมาตรการดูแลสุขภาพอนามัยของพนักงาน อาทิ การประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันโรคระบาด และการจัดหาหน้ากากอนามัยและแอลกอฮอล์เจลสำหรับล้างมือให้แก่พนักงานและบุคคลภายนอก นอกจากนี้ บริษัทยังส่งเสริมให้พนักงานออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดี โดยได้จัดสถานที่ อุปกรณ์กีฬา และกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับการออกกำลังกาย เช่น โยคะและแอโรบิค เป็นต้น และส่งเสริมเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยได้จัดสถานที่และกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ ห้องเด็กเล่น ห้องสมุด ห้องให้นมบุตรและกิจกรรมในช่วงปิดเทอม เพื่อรองรับกรณีที่พนักงานมีความจำเป็นต้องนำบุตรหลานมาที่ทำงาน นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีเงินช่วยเหลือพนักงานในกรณีต่าง ๆ เช่น การสมรส การคลอดบุตร การอุปสมบท การเสียชีวิตของญาติใกล้ชิด การประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น

บริษัทส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรโดยจัดให้มีการเลือกตั้ง “สภาผู้แทนพนักงาน” เพื่อเป็นตัวแทนของพนักงานและเป็นสื่อกลางในการประสานงานกับบริษัท เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของพนักงานในเรื่องต่าง ๆ เพิ่มเติมจากที่บริษัทได้จัดให้ในรูปแบบของสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่พนักงานได้รับอยู่แล้ว รวมทั้งให้คำปรึกษา และรับฟังข้อคิดเห็นของพนักงาน

บริษัทได้ดำเนินการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยที่สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมสากล โดยได้จัดให้มีหน่วยงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (หน่วยงาน HSE & Administration) เพื่อกำหนดนโยบายและหลักในการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ สวัสดิภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมโดยกำหนดและส่งเสริมให้มีการดูแลสุขภาพอนามัยที่ดี และจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย ซึ่งรวมถึงควบคุมภัยอันตรายและดำเนินการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุและโรคภัยจากการทำงาน ให้กับพนักงานทุกคนตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ อีกทั้งจัดให้มีการอบรมด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อ

ส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในองค์กร และการจัดกิจกรรม ทั้งนี้ เพื่อสร้างจิตสำนึกและหลักในการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจำนวน 3 คณะในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของพนักงานและผู้บริหารเข้าทำงานร่วมกัน โดยทำหน้าที่รายงานและเสนอแนวทางการแก้ไขและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัย และส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน

นอกจากนี้ บริษัทยังเป็นสำนักงานจากประเทศไทยเพียงหนึ่งเดียวที่ได้รับการจัดอันดับให้เป็นหนึ่งใน “10 สุดยอดสำนักงานของโลก (Top Ten Best Office Spaces in the World) ประจำปี 2558” จากรายงาน Global Cities : The 2015 Report จัดทำโดย Knight Frank ซึ่งเป็นบริษัทที่ปรึกษาด้านอสังหาริมทรัพย์ชั้นนำของโลก

หนึ่ง เพื่อพัฒนาและปรับปรุงองค์กรให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของพนักงานได้อย่างแท้จริง บริษัทได้จัดให้พนักงานทำแบบสำรวจความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อองค์กร (Employee Engagement Survey) ทุกปีผ่านช่องทางออนไลน์ โดยแบบสำรวจความคิดเห็นดังกล่าวครอบคลุมเรื่องความคิดเห็นที่พนักงานมีต่อหัวหน้างาน ทีมงาน และบริษัท รวมไปถึงแนวทางและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพของบริษัท ทั้งนี้ พนักงานสามารถแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองผ่านแบบสำรวจความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ โดยข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสำรวจความคิดเห็นจะถูกเก็บเป็นความลับ

สิทธิของชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

บริษัทตระหนักถึงความเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและชุมชน และให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยบริษัทเน้นการพัฒนากิจกรรมโดยการนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนกลุ่มต่าง ๆ (Enable) ส่งเสริมความปลอดภัยของการให้บริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคม (Safe) และทำธุรกิจด้วยความห่วงใย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Climate Change) เช่น โครงการ “dtac Smart Farmer” โดยการติดอาวุธให้เกษตรกรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer โดยลงพื้นที่จัดอบรมหลักสูตร “การเกษตรเชิงพาณิชย์” เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าด้วยตนเอง ปลดล็อกการพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง มีอิสระในการตั้งราคาที่เหมาะสมกับต้นทุน ขยายการเติบโตทั้งยอดขายและรายได้ เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตและ สื่อออนไลน์ การสร้างเครือข่าย เป็นต้น

การพัฒนา “ดีแทคฟาร์มแม่นยำ” ซึ่งบริษัท กรมส่งเสริมการเกษตร และเนคเทค-สวทช. ได้ร่วมกันพัฒนาขึ้น เป็นฟาร์มต้นแบบในการพัฒนาเกษตรแม่นยำผ่านเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสรรพสิ่ง (Internet of Things: IoT) เพื่อเสริมแกร่งให้กับเกษตรกรรายย่อย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และควบคุมคุณภาพทางการเกษตร โดยควบคุมอุณหภูมิ ความชื้นในดิน ความชื้นในอากาศ แสง และปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องในการเพาะปลูก ซึ่งจะเชื่อมต่อกับแอปพลิเคชันในการแสดงผล การตั้งค่า เก็บข้อมูล และวิเคราะห์ผลเพื่อให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรได้อย่างแม่นยำ โดยในปี 2560 บริษัทได้ติดตั้งอุปกรณ์ในฟาร์มทดลองของเกษตรกรจำนวน 30 ฟาร์ม

บริษัทและมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิดได้ร่วมกันพัฒนาแอปพลิเคชัน “Farmer Info” ขึ้น เพื่อให้ข้อมูลความรู้ด้านการเกษตร พร้อมทั้งสามารถตรวจสอบราคาพืชผลทางการเกษตรจากแหล่งรับซื้อทั่วประเทศได้ทุกวัน ก่อนนำไปขายเพื่อให้ได้ราคาสูงสุด แอปพลิเคชัน Farmer Info จึงเป็นการนำเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมาผนวกกับองค์ความรู้ด้านการเกษตร โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากแอปพลิเคชันมากขึ้น และล่าสุดในปี 2561 บริษัท ได้เปิดตัวบริการ “ฟาร์มแม่นยำ” ซึ่งเป็นอีกหนึ่งฟังก์ชันในแอปพลิเคชัน Farmer Info ที่ช่วยให้เกษตรกรทราบถึงสภาวะอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละวันบนพื้นที่ของตนเอง ตลอดจนการวิเคราะห์สภาพการเพาะปลูกในแปลง เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างทันท่วงที ซึ่งนวัตกรรมดังกล่าวถูกพัฒนาขึ้นจากความต้องการของเกษตรกรส่วนใหญ่ที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลพยากรณ์อากาศที่แม่นยำเพื่อนำข้อมูลมาจัดการและวางแผนการเพาะปลูก เพิ่มผลผลิตลดต้นทุน เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมถึงโครงการ “Safe Internet” ที่บริษัทให้ความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้อง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างผิด ๆ โดยเน้นที่กลุ่มเด็กและเยาวชน

บริษัทมีนโยบายในการคุ้มครองและปกป้องสิ่งแวดล้อม โดยจะดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนา และใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ทั้งนี้ บริษัทได้ดำเนินการเพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและควบคุม กิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดการของเสียที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของบริษัท เช่น การนำ แบตเตอรี่ที่เสื่อมสภาพจากสถานีฐานไปกำจัดโดยกระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) การรณรงค์การใช้พลังงานให้เกิด ประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ทั้งภายในอาคารสำนักงานและสถานีฐาน โดยมีการ ออกแบบสำนักงานในอาคารจัดสรรจามจุรีให้ประหยัดพลังงาน การรณรงค์ให้พนักงานใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด และการส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีในการสื่อสาร เช่น การประชุมผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-conference) ซึ่งจะช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ จากการใช้พลังงานเชื้อเพลิงในการเดินทาง เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทส่งเสริมให้มีการให้ความรู้และฝึกอบรมพนักงานในเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยหน่วยงาน HSE ได้จัดให้มีการอบรมผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (HSE Virtual Learning Program) โดยเนื้อหาประกอบไปด้วยนโยบายเพื่อการรักษาสิ่งแวดล้อม ปริมาณการใช้พลังงานและการปล่อยมลพิษทางอากาศ การบริหารจัดการของเสียและการนำกลับมาใช้ใหม่ (recycle) รวมถึงสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งนี้ พนักงานใหม่ทุกคนได้ผ่านการอบรมในโปรแกรมดังกล่าว แล้ว และหน่วยงาน HSSE วางแผนที่จะให้คู่สัญญาของบริษัทได้ผ่านการอบรมด้วยเช่นกัน

สิทธิของลูกค้า

บริษัทมุ่งมั่นในการปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการ รวมทั้งนำเสนอสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ตลอดจนดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ลูกค้ามีความมั่นใจและพึงพอใจในบริการของบริษัท โดยบริษัทมีนโยบายกำหนดไว้อย่างชัดเจน ว่าลูกค้าทุกรายจะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน ด้วยความเคารพและกิริยามารยาทที่ดี บนหลักการ “Customer Centricity” หรือการให้ความสำคัญแก่ลูกค้า โดยเน้นเรื่องการเข้าใจความต้องการของลูกค้าและให้พนักงานทุกคนยึดหลักการนี้ในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ โดยบริษัทได้จัดให้มีกิจกรรมภายในองค์กรให้กับพนักงานตลอดทั้งปี เพื่อสนับสนุนให้พนักงานได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยบริษัทจะนำข้อคิดเห็นของพนักงานมาปรับปรุงและส่งเสริมการทำงานร่วมกันในทุกส่วนงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ลูกค้าไม่ทางตรงก็ทางอ้อม

ปัจจุบัน บริษัทได้จัดเตรียมช่องทางบริการเพื่อรองรับการติดต่อจากลูกค้า กล่าวคือ สำนักงานบริการลูกค้า (Service Center) และคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) โดยลูกค้าสามารถติดต่อสอบถามข้อมูล แจ้งทำรายการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมถึงร้องเรียนปัญหาผ่านสำนักงานบริการลูกค้าซึ่งตั้งอยู่ในทำเลสำคัญในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และต่างจังหวัด และผ่านคอลเซ็นเตอร์ โทรศัพท์หมายเลข 1687 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งบริษัทได้พัฒนาช่องทางการติดต่อในรูปแบบดิจิทัลผ่านทางเว็บไซต์ อีเมล หรือสังคมออนไลน์ เช่น Facebook เป็นต้น

บริษัทมีนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า โดยกำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลให้จำกัดเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน การดูแลลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ และการดำเนินกิจกรรมเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

สิทธิของคู่ค้า

บริษัทมีนโยบายในการปฏิบัติต่อคู่ค้าอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันโดยบริษัทได้กำหนดนโยบายวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นลายลักษณ์อักษรง่ายต่อการเข้าใจ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้คู่ค้าของบริษัทสามารถเชื่อมั่นในกระบวนการพิจารณาคัดเลือกคู่ค้าของบริษัทได้ในทุกกรณีโดยบริษัทมีนโยบายในการจัดให้มีการแข่งขันการประกวดราคาไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ การเจรจาตกลงเข้าทำสัญญาระหว่างคู่ค้าและบริษัทเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าปกติทั่วไป

บริษัทมีนโยบายให้คู่ค้าของบริษัทปฏิบัติตามหลักในการปฏิบัติสำหรับคู่ค้า (Supplier Code of Conduct) ในเรื่องต่าง ๆ เช่น แรงงาน สุขภาพ อนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น โดยกำหนดให้

เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันกับบริษัท ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานของคู่ค้าตามหลักในการปฏิบัติสำหรับคู่ค้าบริษัทได้จัดให้มีการเยี่ยมชมสถานที่ประกอบการของคู่ค้าและส่งแบบสอบถามไปยังคู่ค้าอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบธุรกิจ และเพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่คู่ค้าของบริษัท

นอกจากนี้ บริษัทให้ความสำคัญต่อการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของคู่ค้าและบุคคลอื่น โดยมีนโยบายให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัท หลีกเลี่ยงการล่วงละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของคู่ค้าและบุคคลอื่น ขณะเดียวกัน กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัท จะต้องปกป้องและตรวจสอบดูแลทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทเพื่อประโยชน์ของบริษัท ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร - ดีแทคธรรมาภิบาล”

สิทธิของคู่แข่ง

บริษัทส่งเสริมและสนับสนุนการแข่งขันที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรมและโดยเปิดเผย และบริษัทจะไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า หรือที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของคู่แข่ง ทั้งนี้ บริษัทดำเนินการแข่งขันในตลาดโดยนำเสนอสินค้าและบริการที่ดีและในราคาที่เหมาะสมและบริษัทจะเผชิญกับคู่แข่งด้วยความซื่อตรงและด้วยความเป็นมืออาชีพ

สิทธิของเจ้าหน้าที่

บริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะรักษาสัมพันธภาพที่ยั่งยืนระหว่างบริษัทและเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ บริษัทมีนโยบายในการปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้แก่เจ้าหน้าที่และยึดมั่นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาที่มีต่อเจ้าหน้าที่โดยเคร่งครัด ทั้งในเรื่องการชำระคืนเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียม การดำรงอัตราส่วนทางการเงิน และเงื่อนไขอื่น ๆ เป็นต้น

(2) การเคารพหลักสิทธิมนุษยชนสากล

บริษัทสนับสนุนการเคารพสิทธิมนุษยชนที่ประกาศใช้ในนานาประเทศซึ่งรวมถึงปฏิญญาและอนุสัญญาต่าง ๆ ของสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ตลอดจนบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัทจะต้องเคารพในศักดิ์ศรีส่วนบุคคล ความเป็นส่วนตัว และสิทธิของแต่ละบุคคลที่ตนได้มีการติดต่อกันในระหว่างการทำงาน โดยจะต้องไม่กระทำการใด ๆ หรือส่งเสริมให้มีการละเมิดหรือล่วงเกินสิทธิมนุษยชนใด ๆ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร - ดีแทคธรรมาภิบาล”

(3) การต่อต้านทุจริตและการจ่ายสินบน

บริษัทได้ประกาศใช้นโยบายต่อต้านคอร์รัปชันครั้งแรกในปี 2549 และปรับปรุงเป็นครั้งคราวเรื่อยมา จนกระทั่งในช่วงปลายเดือนตุลาคม ปี 2561 บริษัทได้มีการประกาศใช้ดีแทคธรรมาภิบาลฉบับปรับปรุงใหม่ ซึ่งได้กล่าวถึงหัวข้อของ การต่อต้านการคอร์รัปชัน (Anti-Corruption) ซึ่งมีเนื้อหาหลักว่า “ดีแทคจะไม่ทน และจะต่อต้านการคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ” เพื่อเป็นการเน้นย้ำแนวทางปฏิบัติและการดำเนินธุรกิจของเราที่ชัดเจนเพื่อให้พนักงานทุกคนตระหนักถึงนโยบายของบริษัทในเรื่องการต่อต้านการคอร์รัปชัน (Anti-Corruption) ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้คำมั่นสัญญาต่อว่า เราจะดำเนินธุรกิจของเราอย่างเปิดเผย และโปร่งใส ดังนั้น บริษัทจะไม่ทนต่อ “การติดสินบน (Bribery)” หรือ “การจ่ายเงินหรือให้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม (Improper Payments or Advantages)” ทุกประเภท เพราะบริษัทเล็งเห็นว่า การติดสินบนเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านชื่อเสียง และด้านกฎหมายต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและต่อบริษัท ซึ่งการติดสินบนอาจมีได้หลายรูปแบบ รวมถึง “การจ่ายค่าอำนวยความสะดวก (Facilitation Payments)” “การจ่ายเงินหรือให้ผลประโยชน์ในภายหลัง” (Kick-back Schemes) และ “การใช้บริษัทเปล่าที่เปิดมาบังหน้า” (Shell

Company) หรือ “การปิดบังเจ้าของกิจการตัวจริง” ทั้งนี้บริษัทยังได้เพิ่มเติมขอบเขตหรือบริบท ในการสร้างเสริมวัฒนธรรมองค์กร ในการต่อต้านการคอร์รัปชัน ไปยังผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำธุรกิจของบริษัท กล่าวคือ “เจ้าหน้าที่รัฐ” ซึ่งบริษัทต้องติดต่อ ประสานงานหรือร่วมดำเนินธุรกิจด้วย โดยกลุ่มบุคคลดังกล่าวอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์การต่อต้านการทุจริตที่เข้มงวด ดังนั้น บริษัทจึง ปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่รัฐโดยใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ นอกจากนี้บริษัทยังให้ความสนใจในเรื่องการทุจริตในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ที่บริษัทเป็นส่วนหนึ่งด้วย โดยบริษัทจะต้องคัดเลือก “คู่ค้าทางธุรกิจ” อย่างระมัดระวัง และติดตามตรวจสอบว่า คู่ค้าทางธุรกิจนั้นได้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรม และกฎหมายอย่างถูกต้องหรือไม่ เพราะหากมีการกระทำผิดอันขัดต่อกฎหมาย เกิดขึ้น อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างเป็นนัยสำคัญต่อบริษัทได้ แม้ว่าบริษัทจะไม่เกี่ยวข้องโดยตรงก็ตาม นอกจากนี้บริษัทมองว่า สิ้นน้ำใจทางธุรกิจบางอย่าง เช่น การให้ของขวัญ การดูแลด้วยไมตรีจิตและการให้คำชี้แจงเดินทาง อาจทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรืออาจถือได้ว่าเป็นการติดสินบนในบางสถานการณ์ บริษัทยังใส่ใจต่อการบริจจาค หรือการเป็นสปอนเซอร์เพื่อการกุศล ซึ่งอาจ ถูกมองหรือสงสัยว่าเป็นการติดสินบนได้ ถ้าเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบทางธุรกิจขององค์กร

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการขานรับนโยบายของทางรัฐบาลในเรื่องการต่อต้านการทุจริตในยุคไทยแลนด์ 4.0 และอีกทั้งยังเป็นการสนองตอบ และการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 อีกด้วย บริษัทยังได้เพิ่มความ เข้าใจถึงผลกระทบของคอร์รัปชันและความสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใสและมีธรรมาภิบาล โดยประธานเจ้าหน้าที่ บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและสื่อสารไปยังพนักงานภายในองค์กรตามหลักการให้เห็นเป็นตัวอย่าง (Tone from the top) ว่า บริษัทมีพันธะสัญญายึดมั่นต่อวัฒนธรรมที่มีจริยธรรมขององค์กรในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน ปัจจุบันบริษัทยังคงดำเนิน นโยบายงดเว้นการให้การสนับสนุนและการบริจจาคอย่างเข้มงวดเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีส่วนรับผิดชอบต่อประเทศไทย นอกจากนี้ บริษัทยังได้รับการรับรองเป็นองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยภายใต้โครงการสร้างแนวร่วม ปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Collective Action Coalition)

(4) การดำเนินการในกรณีผู้แจ้งเบาะแสและการปกป้องผู้แจ้งเบาะแส

บริษัทได้จัดให้มีช่องทางการสื่อสารผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.ethicspoint.com เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียมี โอกาสแสดงความคิดเห็นและร้องเรียนโดยตรงต่อคณะกรรมการบริษัทในกรณีได้รับความไม่เป็นธรรมหรือความเดือดร้อนจากการ กระทำของบริษัท

พนักงานมีหน้าที่ที่จะต้องรายงานถึงการกระทำใด ๆ ที่อาจเป็นการฝ่าฝืนศีลเทศธรรมาภิบาลผ่านทางสายด่วนกำกับดูแลและ จริยธรรมองค์กร (Integrity Hotline: <http://dtac.ethicspoint.com>) หากพนักงานต้องการคำแนะนำอันเกี่ยวข้องกับการรายงานการ ฝ่าฝืน พนักงานสามารถติดต่อขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่กำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Ethics and Compliance Officer) หรือ หัวหน้างานของพนักงาน สายด่วนกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Integrity Hotline) คือ ระบบการรับเรื่องผ่านทางเว็บไซต์โดย ข้อมูลถือเป็นความลับ ระบบนี้จะมีบุคคลที่สามซึ่งเป็นอิสระจากบริษัทเป็นผู้ดำเนินการ รายงานทั้งหมดจะได้รับการดูแลโดย เจ้าหน้าที่สอบสวน (Investigation Officer) ของหน่วยงานสอบสวนที่ตั้งขึ้นใหม่ ทั้งนี้ข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และ รายละเอียดอื่น ๆ จะถูกเก็บเป็นความลับเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้แจ้งเบาะแส

นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่กำกับดูแลและจริยธรรมองค์กรมีหน้าที่ที่จะต้องรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ อย่างน้อยไตรมาสละครั้ง เพื่อรายงานถึงกิจกรรมการควบคุมดูแลต่าง ๆ ของหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร และเพื่อรับข้อเสนอแนะในกรณีใด ๆ ที่ มีความสำคัญต่อบริษัทจากคณะกรรมการตรวจสอบ

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

บริษัทปฏิบัติตามข้อกำหนดของ ก.ล.ต. สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลที่มี สาระสำคัญ โดยได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน พัฒนาการของบริษัท ข้อมูลการประกอบกิจการ ผลการดำเนินงาน และ ข่าวสารต่าง ๆ ที่สำคัญของบริษัทผ่านทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลเป็นไปอย่าง

โปร่งใสและเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน รายงานประจำปี นโยบายและกิจกรรมเพื่อสังคม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และแบบแสดงรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th โดยบริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ บริษัทได้จัดประชุมแถลงข้อมูลผลการดำเนินงานในแต่ละไตรมาสให้แก่ผู้ถือหุ้น นักลงทุน นักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุน และผู้สนใจ โดยมีผู้บริหารของบริษัทเข้าร่วม ประชุมชี้แจงและตอบข้อซักถาม

บริษัทตระหนักดีว่าข้อมูลของบริษัททั้งที่เกี่ยวกับการเงินและที่มีใช้การเงินล้วนมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป ดังนั้น เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และโปร่งใส บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์เพื่อทำหน้าที่ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับข้อมูลของบริษัทจาก หน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ +66 2202 8882 หรือทางอีเมล IR@dtac.co.th

ในรอบปี 2561 บริษัทได้เปิดเผยข้อมูลผ่านทางระบบของตลาดหลักทรัพย์ฯ จำนวน 44 ครั้ง และจัดกิจกรรมเพื่อพบและให้ข้อมูลกับ ผู้ถือหุ้น นักวิเคราะห์ และนักลงทุนในโอกาสต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ผู้มีส่วนได้เสีย	รูปแบบการสานสัมพันธ์	จำนวนครั้ง/ความถี่	ความคาดหวัง/ข้อกังวล	การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสีย
ผู้ถือหุ้น/ นักลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี การประชุมทางโทรศัพท์เพื่อแถลงผลประกอบการรายไตรมาส ประชุม Roadshow หรือ Conference เพื่อพบผู้ถือหุ้น/นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ การประชุมกับนักลงทุนหรือประชุมทางโทรศัพท์ที่บริษัท เว็บไซต์ส่วนของนักลงทุนสัมพันธ์ อีเมลนักลงทุนสัมพันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> 1 ครั้งต่อปี 1 ครั้งต่อไตรมาส 19 ครั้งในปี 2561 70 ครั้งในปี 2561 มีการปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์อย่างสม่ำเสมอ ทุกวัน 	<ul style="list-style-type: none"> การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียม การเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง ทันต่อเวลา เข้าถึงง่าย มีผลการดำเนินงานที่เติบโตสร้างผลกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้น การจ่ายเงินปันผลอย่างสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> ปฏิบัติตามแนวทางและกฎระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ดำเนินงานตามแนวธรรมาภิบาลและรับผิดชอบต่อสังคม มีการลงทุนเพื่อสร้างความเจริญเติบโต ดำเนินการตามนโยบายการจ่ายเงินปันผล มีช่องทางสำหรับสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่หลากหลาย เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น Roadshow หรือ Conference เพื่อพบนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ

อนึ่ง คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัทและข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี ซึ่งงบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย โดยบริษัทได้เลือกใช้นโยบายทางบัญชีที่เหมาะสมและใช้นโยบายทางบัญชีเดียวกันในแต่ละรอบปีบัญชี ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้กำกับดูแลและสอบทานคุณภาพของรายงานทางการเงินและระบบควบคุมภายในของบริษัท รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้มั่นใจว่าการบันทึกข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วนและเพียงพอ เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทยังได้จัดทำรายงานคณะกรรมการบริษัทเพื่อนำเสนอในรายงานประจำปีต่อผู้ถือหุ้นเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและประเด็นสำคัญต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรอบปีด้วย

ทั้งนี้ ในปี 2561 ไม่มีเหตุการณ์ที่บริษัทถูกดำเนินการโดยหน่วยงานกำกับดูแลเนื่องจากการไม่ประกาศหรือไม่เปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญภายในระยะเวลาที่กำหนด

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของกรรมการ

(1) โครงสร้างคณะกรรมการบริษัท

ปัจจุบัน คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด 11 ท่านโดยมีกรรมการซึ่งเป็นกรรมการอิสระ 4 ท่าน และกรรมการอิสระซึ่งเป็นสุภาพสตรี 2 ท่าน และกรรมการสุภาพสตรีซึ่งเป็นกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร 1 ท่าน และกรรมการที่เป็นผู้บริหาร 1 ท่าน (ได้แก่ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร) รวมบริษัทมีกรรมการที่เป็นสุภาพสตรี 4 ท่าน คิดเป็นหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการที่มีได้

อนึ่ง บริษัทไม่มีกรรมการและกรรมการอิสระที่ดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 5 บริษัท โดยในปัจจุบัน ไม่มีกรรมการคนใดในบริษัทเป็นกรรมการในบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 3 บริษัท และบริษัทไม่มีนโยบายให้กรรมการที่เป็นผู้บริหารดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่นและบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 2 บริษัท ทั้งนี้ ไม่นับรวมบริษัทย่อย บริษัทในเครือ และบริษัทร่วมทุนของบริษัทซึ่งบริษัทมีความจำเป็นต้องเข้าไปกำกับดูแลการบริหารจัดการเพื่อประสิทธิภาพของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทมีกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารมากกว่า 1 ท่านที่มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท

ประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีหน้าที่ความรับผิดชอบแยกต่างหากจากกันและไม่ใช่นบุคคลเดียวกัน โดยประธานกรรมการมาจากการเลือกตั้งของกรรมการบริษัท ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม โดยควบคุมการประชุมของคณะกรรมการบริษัทให้เป็นไปตามระเบียบวาระการประชุม และสนับสนุนให้กรรมการทุกท่านมีส่วนร่วมในการประชุม เช่น ตั้งคำถามหรือข้อสังเกต ให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัท แต่จะไม่ก้าวเข้าไปในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารทำหน้าที่บริหารจัดการกิจการของบริษัท และกำกับดูแลให้การทำงานของ บริษัทเป็นไปตามข้อบังคับ มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น มติคณะกรรมการบริษัท นโยบายและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัท และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์หลากหลาย ทั้งด้านการเงิน การบัญชี การบริหารจัดการ กฎหมาย และกิจการโทรคมนาคม โดยกรรมการอิสระของบริษัทมีคุณสมบัติสูงกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำของ ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามรายละเอียดซึ่งแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ – กรรมการอิสระ”

อนึ่ง บริษัทมิได้กำหนดให้ประธานกรรมการบริษัทเป็นกรรมการอิสระเนื่องจากกิจการโทรคมนาคมเป็นกิจการที่มีลักษณะเฉพาะ มีความซับซ้อนและมีการกำกับดูแลอย่างเข้มงวด บริษัทเห็นว่าประธานกรรมการและกรรมการของบริษัทมีความรู้ ความสามารถ และมีความเข้าใจเป็นอย่างดีถึงลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท ซึ่งจำเป็นต่อการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวม และถึงแม้ประธานกรรมการจะไม่ใชกรรมการอิสระ แต่คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่ดี รวมทั้งมีกลไกซึ่งสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายว่าการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของคณะกรรมการบริษัทได้ใช้ดุลยพินิจที่เป็นอิสระ ระมัดระวัง รอบคอบ และปราศจากการครอบงำหรือการชี้นำในทางความคิดในระหว่างการประชุม

(2) บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ ทิศทางและนโยบายในการดำเนินงาน แผนการประกอบธุรกิจ และงบประมาณประจำปีของบริษัท และกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท และมติของคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่บริษัท และเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาวโดยคณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการพิจารณาทบทวนและให้ความเห็นชอบในวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ ทิศทางและนโยบายในการดำเนินงานของบริษัทเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์และสภาพธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป รายละเอียดเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท แสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ- คณะกรรมการบริษัท”

คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการและการเปิดเผยข้อมูลของรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ของ ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและอนุมัติ และให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นอกจากนี้ บริษัทได้กำหนดระเบียบปฏิบัติและจัดทำขอบเขตของธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสีย (General Mandate for Interested Person Transactions) โดยกำหนดประเภทและขั้นตอนการอนุมัติรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งเป็นรายการที่บริษัทกระทำเป็นประจำในการประกอบธุรกิจ อนึ่ง การเข้าทำรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่มีขนาดใหญ่หรือมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท และบริษัทจะรายงานการเข้าทำธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสียให้คณะกรรมการบริษัททราบเป็นประจำทุกไตรมาส

คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการโดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเพื่อให้กรรมการได้พิจารณาและทบทวนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฝ่ายบริหาร และบริษัท รวมถึงพิจารณาและอภิปรายประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการหรืออยู่ในความสนใจของคณะกรรมการ โดยมีการแจ้งผลการประชุมให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารรับทราบ เพื่อพิจารณาและปรับปรุงต่อไป ทั้งนี้ ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ โดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุม 1 ครั้ง นอกจากนี้ คณะกรรมการยังกำหนดให้ผู้สอบบัญชีของบริษัทเข้าประชุมหารือกับคณะกรรมการโดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายบริหารอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งซึ่งในปี 2561 คณะกรรมการก็ได้ดำเนินการประชุมกับผู้สอบบัญชีดังกล่าว 1 ครั้ง

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ (Evaluation on the Performance of the Board of Directors) การประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคล (Director Self-Assessment) รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อย (Sub-Committee Self-Assessment) เป็นประจำทุกปีเพื่อเปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละท่านแสดงความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและเพื่อช่วยในการพิจารณาทบทวนผลงาน ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น สรุปผลได้ดังนี้

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ

บริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะเป็นประจำทุกปีเพื่อประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานสรุปได้ดังนี้

เลขานุการบริษัทจัดทำและทบทวนแบบประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีความถูกต้องครบถ้วนและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงาน เลขานุการบริษัทดำเนินการสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ รวมถึงข้อดีและข้อที่สามารถปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น และนำเสนอต่อคณะกรรมการสรรหาเพื่อ

พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาและดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะแบ่งการประเมินเป็น 6 หัวข้อได้แก่ (1) โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ (2) บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (3) การประชุมคณะกรรมการ (4) การทำหน้าที่ของกรรมการ (5) ความสัมพันธ์ของฝ่ายจัดการ และ (6) การพัฒนาตนเองของกรรมการและการพัฒนาผู้บริหาร และมีเกณฑ์การประเมินผลคิดเป็นร้อยละจากคะแนนเต็มในแต่ละข้อ โดยคะแนนมากกว่าร้อยละ 85 = ดีเยี่ยม คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 = ดีมาก คะแนนมากกว่าร้อยละ 65 = ดี คะแนนมากกว่าร้อยละ 50 = พอใช้ และต่ำกว่าร้อยละ 50 = ควรปรับปรุง ทั้งนี้ ผลการประเมินสรุปได้ว่า คณะกรรมการบริษัทปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแท้ ธรรมภิบาล” ของบริษัท โดยมีผลการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 95.59

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อย

ในปี 2561 บริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยโดยมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยแบ่งการประเมินเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ (1) องค์ประกอบของคณะกรรมการ (2) หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและ (3) ภาพรวมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ซึ่งผลการประเมินพบว่าผลการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับเดียวกับปีก่อนทุกคณะ

การประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคล

บริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคลเป็นประจำทุกปีเช่นกัน โดยมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคลแบ่งการประเมินเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่ (1) การเข้ารับตำแหน่งกรรมการ (2) จริยธรรมของการเป็นกรรมการ (3) ความรับผิดชอบของกรรมการ (4) การประชุมคณะกรรมการ และ (5) ภาพรวมการปฏิบัติงานของกรรมการ ซึ่งผลการประเมินพบว่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 96.5 จึงสามารถสรุปผลการประเมินได้ว่ากรรมการของบริษัทมีคุณสมบัติและได้ปฏิบัติภาระหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างดีเยี่ยมและเหมาะสมตามแนวทางการปฏิบัติที่ดีของกรรมการ

(3) การประชุมคณะกรรมการบริษัท

การประชุมคณะกรรมการบริษัทจัดขึ้นอย่างน้อยทุกไตรมาส โดยบริษัทจะแจ้งกำหนดการประชุมคณะกรรมการบริษัทให้กรรมการทราบล่วงหน้าทุกปี เพื่อให้กรรมการสามารถจัดเวลาและเข้าร่วมประชุมได้อย่างพร้อมเพรียงกัน ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทมีการกำหนดวาระการประชุมที่ชัดเจน โดยบริษัทจะจัดส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมให้แก่กรรมการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้กรรมการได้มีเวลาศึกษาข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนเข้าร่วมการประชุม การประชุมแต่ละครั้งใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 3 ชั่วโมง โดยมีผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมการประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดและตอบข้อซักถามของคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ ประธานกรรมการเปิดโอกาสให้กรรมการทุกท่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยก่อนการลงคะแนน และสรุปมติของที่ประชุมในแต่ละวาระการประชุม กรรมการที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนและจะต้องออกจากการประชุมในระหว่างการพิจารณาวาระนั้น ๆ

บริษัทจัดทำบันทึกถ้อยแถลงการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร โดยจัดเก็บต้นฉบับร่วมกับหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุม และจัดเก็บสำเนาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความสะดวกสำหรับกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากในบางครั้ง มีกรรมการบางท่านไม่ได้อยู่ในประเทศไทย ดังนั้น เพื่อให้กรรมการสามารถให้ความเห็นและข้อเสนอแนะซึ่งเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารและกิจการของบริษัท บริษัทจึงดำเนินการให้กรรมการเหล่านั้นสามารถเข้าร่วมการประชุม

คณะกรรมการบริษัทโดยผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ (Video Conference) หรือโทรศัพท์ (Conference Call) ได้ โดยไม่นับเป็นองค์ประชุมและไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในการประชุม

บริษัทกำหนดนโยบายให้องค์ประชุมสำหรับการประชุมคณะกรรมการบริษัทต้องประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดถึงจะเป็นองค์ประชุม และให้ใช้กับการใช้สิทธิออกเสียงในแต่ละวาระด้วย อย่างไรก็ตาม หากการประชุมใดมีองค์ประชุมไม่ถึงสองในสามก็ให้เป็นดุลยพินิจของประธานกรรมการที่จะดำเนินการประชุมโดยใช้องค์ประชุมตามข้อบังคับบริษัท (ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด)

ในปี 2561 บริษัทได้จัดการประชุมคณะกรรมการบริษัทรวม 11 ครั้ง และมีอัตราการเข้าร่วมประชุมของกรรมการคิดเป็นประมาณร้อยละ 80.99 โดยมีรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมของกรรมการเป็นรายบุคคลดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่แต่งตั้งครั้งแรก	วันที่แต่งตั้งครั้งสุดท้าย	การเข้าร่วมประชุมปี 2561		
				รวมทั้งหมด	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ประธานกรรมการ	29 ตุลาคม 2533	26 มีนาคม 2558	11/11	11	-
นาย เพ็ชเตอร์ บอเอร์ เฟอร์เบิร์ต	รองประธานกรรมการ	13 กรกฎาคม 2560	13 กรกฎาคม 2560	9/11	8	1
นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ	กรรมการอิสระ	6 มีนาคม 2543	31 มีนาคม 2560	10/11	10	-
นางกมลวรรณ วิปุลากร	กรรมการอิสระ	8 ธันวาคม 2557	26 มีนาคม 2558	8/11	8	-
นายสตีเฟ่น วูคอฟ พอร์ดแฮม	กรรมการอิสระ	17 พฤศจิกายน 2549	26 มีนาคม 2558	10/11	8	2
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	กรรมการอิสระ	5 กันยายน 2554	26 มีนาคม 2558	9/11	7	2
นางอเล็กซานดรา ไรซ์ ¹	กรรมการ	14 กันยายน 2561	14 กันยายน 2561	4/4	4	-
นายกุนนาร์ โจอัน เบอ์เทิลเซ่น ²	กรรมการ	27 เมษายน 2553	1 กุมภาพันธ์ 2561	10/10	10	-
นายฮาคุน บรวัชเช็ท เซิร์ล	กรรมการ	5 กันยายน 2554	30 มีนาคม 2559	11/11	9	2
นางพูนะรีปเปิล	กรรมการ	30 มีนาคม 2559	30 มีนาคม 2559	11/11	8	3
นายชเวเ่ เพ็ชเตอร์เซิน	กรรมการ	8 ธันวาคม 2560	8 ธันวาคม 2560	9/11	7	2

หมายเหตุ

- นางอเล็กซานดรา ไรซ์ เข้าดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารแทนนายลาร์ส โอเคะ วิลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง (ซึ่งลาออกจากการเป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2561) มีผลตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2561 ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 7/2561 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2561 และเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายลาร์ส โอเคะ วิลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง (ซึ่งลาออกจากการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2561) มีผลตั้งแต่วันที่ 14 กันยายน 2561 ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 8/2561 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2561
- นายกุนนาร์ โจอัน เบอ์เทิลเซ่น เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายทอเ่ จอห์นเซ่น (ซึ่งลาออกจากการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561) มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2561 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2561

โดยมีข้อมูลการเข้าร่วมประชุมของกรรมการที่ลาออกระหว่างปี 2561 ดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่แต่งตั้งครั้งแรก	วันที่แต่งตั้งครั้งสุดท้าย	การเข้าร่วมประชุมปี 2561		
				รวมทั้งหมด	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
นายทอเ่ จอห์นเซ่น	กรรมการ	19 สิงหาคม 2551	30 มีนาคม 2559	1/1	1	-
นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ	กรรมการ	8 กุมภาพันธ์ 2556	31 มีนาคม 2560	5/8	4	1
นายลาร์ส โอเคะ วิลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง	กรรมการ	10 กุมภาพันธ์ 2558	30 มีนาคม 2559	6/7	6	-

(4) คณะกรรมการชุดย่อย

ในปี 2561 คณะกรรมการชุดย่อยได้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน โดยคุณสมบัติของประธานคณะกรรมการตรวจสอบมีความรู้และประสบการณ์ด้านบัญชีและการเงินอย่างมืออาชีพ และเคยดำรงตำแหน่งเป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงินของบริษัทชั้นนำ รวมถึงบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย ตลอดจนดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารฝ่ายการเงินในสถาบันการเงินหลายแห่ง ความเชี่ยวชาญดังกล่าวมีประโยชน์และช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมธุรกิจโทรคมนาคม

การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบจะจัดขึ้นโดยเฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง โดยในปี 2561 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวม 13 ครั้ง โดยมีกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมดังนี้

รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม / จำนวนการประชุมทั้งปี 2561
นางกมลวรรณ วิปุลากร (ประธานและกรรมการอิสระ)	12/13
นายจุลจิตต์ บุญเขต (กรรมการอิสระ)	10/13
นายสตีเฟ่น วูคอฟ ฟอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	12/13

ในปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการสอบทานกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัท ระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายใน การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท พิจารณาคัดเลือก (รวมทั้งเสนอถอดถอน) ผู้สอบบัญชีของบริษัท และสอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกัน ธุรกิจของผู้มีส่วนได้เสียหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เป็นต้น

หนึ่ง ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือก (รวมทั้งเสนอถอดถอน) ผู้สอบบัญชีของบริษัทนั้น คณะกรรมการตรวจสอบจะพิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีตามเกณฑ์การประเมินผลของบริษัท ซึ่งประกอบด้วยประสิทธิภาพผลการดำเนินงาน ความรู้ความเข้าใจในธุรกิจโทรคมนาคม และความเชี่ยวชาญในการสอบบัญชีของบริษัทโทรคมนาคม รวมถึงความเป็นอิสระในการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีในปีที่ผ่านมา เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2561 นางกิงกาญจน์ อัครวิงสุฤทธิ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4496 นางสาวศิริรัตน์ ศรีเจริญทรัพย์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 5419 นายโสภณ เพิ่มศิริวิมล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3182 และนางสาวพิมพ์ใจ มานิตขจรกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4521 ผู้สอบบัญชีจากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย ทั้งนี้ นางกิงกาญจน์ อัครวิงสุฤทธิ์ เป็นผู้รับผิดชอบ ในการตรวจสอบบัญชีของบริษัทและแสดงความเห็นต่อการเงินของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการสอบทานระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในนั้น คณะกรรมการตรวจสอบจะนัดประชุมกับผู้สอบบัญชีของบริษัทตามลำพังโดยไม่มีผู้บริหารของบริษัทเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาเห็นว่าจำเป็นและเห็นสมควร คณะกรรมการตรวจสอบอาจขอคำชี้แจงและความเห็นจากหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit Department) และผู้สอบบัญชีของบริษัทเกี่ยวกับรายละเอียดด้านการเงินและบัญชีเพื่อให้การทำหน้าที่เป็นไปอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระเกินกว่ากึ่งหนึ่งคือจำนวน 3 ท่าน และกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร 2 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยในปี 2561 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนรวม 3 ครั้ง โดยกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้มีการประชุม รายละเอียด ดังนี้

รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม / จำนวนการประชุมทั้งปี 2561		
	รวมทั้งหมด	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
นายจุลจิตต์ บุญเกตุ (ประธานและกรรมการอิสระ)	3/3	3	-
นางกมลวรรณ วิปุลกร (กรรมการอิสระ)	3/3	2	1
นางชนัญญาธิษั เพ็ชรรัตน์ (กรรมการอิสระ)	2/3	1	1
นายฮาทุน บัวเช็ด เชิร์ล (กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร)	2/3	1	1
นายgunนาร์ โจอิน เบอร์เทเลน (1) (กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร)	2/2	2	-

หมายเหตุ

(1) นายgunนาร์ โจอิน เบอร์เทเลน เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกำหนดค่าตอบแทนนายทอเร่ จอห์นเซน (ซึ่งลาออกจากการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561) มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2561 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2561

ในปี 2561 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับค่าตอบแทนสำหรับประธานกรรมการและกรรมการอื่น ๆ สอบทานและเสนอค่าตอบแทนและโบนัสของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สัญญาจ้างประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และให้การสนับสนุนให้บริษัทมีแนวทางในการกำหนดค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทและแผนพัฒนาบุคลากรของบริษัท เป็นต้น

หนึ่ง ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยสำหรับปี 2561 ในรูปแบบรายเดือน และเห็นควรให้งดจ่ายค่าตอบแทนกรรมการในรูปแบบเบี้ยประชุม โดยคงเหลือการจ่ายในรูปแบบค่าตอบแทนรายเดือนอย่างเดียว เป็นจำนวนไม่เกิน 13,802,400 บาท ซึ่งเป็นวงเงินเดียวกับปี 2560 โดยบริษัทไม่มีค่าตอบแทนกรรมการในรูปแบบอื่นได้อีก มีรายละเอียดดังนี้

ตำแหน่ง	โครงสร้างค่าตอบแทนกรรมการ (บาท)
	ค่าตอบแทนรายเดือน
ประธานกรรมการ	320,000
กรรมการอิสระ	110,000
กรรมการ (ผู้แทนจาก กสท)	19,200
ประธานกรรมการตรวจสอบ	67,000
กรรมการตรวจสอบ	50,000
ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน / ประธานกรรมการสรรหา / ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ	34,000
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการสรรหา / กรรมการกำกับดูแลกิจการ	17,000

ในการพิจารณาค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารในปีที่ผ่านมา โดยประเมินตามดัชนีชี้วัด (Key Performance Indicators) ที่กำหนดไว้ ซึ่งในแต่ละหมวดจะมีการให้น้ำหนักที่แตกต่างกัน

คณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระ เกินกว่ากึ่งหนึ่งคือจำนวน 3 ท่าน และกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร 2 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการสรรหาเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการสรรหาจะจัดขึ้น อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยในปี 2561 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการสรรหา 5 ครั้ง โดยมีกรรมการสรรหาเข้าร่วมประชุมดังนี้

รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม / จำนวนการประชุมทั้งปี 2561		
	รวมทั้งหมด	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
นายสตีเฟ่น วูดรฟ ฟอร์ดแฮม (ประธานและกรรมการอิสระ)	5/5	3	2
นายจุลจิตต์ บุญเกิด (กรรมการอิสระ)	4/5	2	2
นางชนัญญาธิษั เพ็ชรรัตน์ (กรรมการอิสระ)	5/5	5	-
นายฮาเกน บรวิเชท เชิร์ล (กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร)	4/5	2	2
นายทุนนาร์ โจฮัน เบอร์ทอลเซน ⁽¹⁾ (กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร)	4/4	4	-

หมายเหตุ

- (1) นายทุนนาร์ โจฮัน เบอร์ทอลเซน เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาแทนนายทอเร็ จอห์นเซน (ซึ่งลาออกจากการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561) มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2561 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2561

ในปี 2561 คณะกรรมการสรรหาได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาสรรหาบุคคลเพื่อเสนอชื่อให้แต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทและบริษัทย่อย นอกจากนี้ คณะกรรมการสรรหา ยังทำหน้าที่พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะผลการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและรับทราบการปรับโครงสร้างองค์กรและแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัท เป็นต้น

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระ เกินกว่ากึ่งหนึ่งคือจำนวน 3 ท่าน และกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร 2 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยในปี 2561 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการรวม 2 ครั้งโดยมีกรรมการกำกับดูแลกิจการเข้าร่วมประชุม ดังนี้

รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม / จำนวนการประชุมทั้งปี 2561		
	รวมทั้งหมด	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
นางชนัญญาธิษั เพ็ชรรัตน์ (ประธานและกรรมการอิสระ)	2/2	2	-
นายสตีเฟ่น วูดรฟ ฟอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	2/2	1	1
นางกมลวรรณ วิปุลกร (กรรมการอิสระ)	1/2	1	-
นายฮาเกน บรวิเชท เชิร์ล (กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร)	2/2	1	1
นายทุนนาร์ โจฮัน เบอร์ทอลเซน ⁽¹⁾ (กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร)	1/2	1	-

หมายเหตุ

- (1) นายทุนนาร์ โจฮัน เบอร์ทอลเซน เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกำกับดูแลกิจการแทนนายทอเร็ จอห์นเซน (ซึ่งลาออกจากการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561) มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2561 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2561

ในปี 2561 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการได้ทำหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้น นักลงทุน หน่วยงานกำกับดูแล และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ

(5) การพัฒนากรรมการและผู้บริหาร

ในการแต่งตั้งกรรมการใหม่ บริษัทจะเตรียมข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจและนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้แก่กรรมการรวมทั้งจัดให้มีการประชุมร่วมกับผู้บริหาร เพื่อให้กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่มีความคุ้นเคยกับธุรกิจและการกำกับดูแลกิจการของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังส่งเสริมให้กรรมการของบริษัทเข้าร่วมอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการซึ่งจัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยและสถาบันผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ โดยบริษัทจะแจ้งให้กรรมการ

ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัทได้ดียิ่งขึ้น ปัจจุบัน บริษัทมีกรรมการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยแล้วจำนวน 7 ท่าน ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับการอบรมของกรรมการแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “ประวัติของคณะกรรมการ”

อนึ่ง บริษัทมีการประเมินผลงานและทักษะของผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ โดยผลจากการประเมินจะถูกนำไปใช้ในการจัดทำแผนการ พัฒนาของผู้บริหารแต่ละราย ทั้งนี้ ในการพัฒนาผู้บริหาร บริษัทได้จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก บริษัท รายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคลแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “โครงสร้างการจัดการ – นโยบายการพัฒนา ทรัพยากรบุคคล”

(6) แผนสืบทอดตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้ กลุ่ม People มีหน้าที่ในการจัดทำมีแผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) สำหรับการสืบทอด ตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยพิจารณาบุคคลที่มีคุณสมบัติ ความรู้ และความสามารถเหมาะสมต่อการบริหารจัดการ กิจการของบริษัท โดยฝ่ายบริหารเป็นผู้นำเสนอแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงต่อคณะกรรมการสรรหาและคณะกรรมการ บริษัทเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะถึงความเหมาะสมของแผนสืบทอดตำแหน่งดังกล่าว

9.2 คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย

โครงสร้างคณะกรรมการของบริษัทประกอบด้วย คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อย ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ โดยมีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

9.2.1 คณะกรรมการบริษัท

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทกำหนดไว้โดยอ้างอิงกับ พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ร.บ. หลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ ข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และข้อบังคับของบริษัท

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ มีดังนี้

- (1) ปฏิบัติและรับผิดชอบหน้าที่ของตนด้วยความระมัดระวังและความซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัท และผู้ถือหุ้น
- (2) มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท กำหนดกลยุทธ์และแผนการดำเนินธุรกิจระยะยาว จัดระบบ โครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม และกำกับดูแลการดำเนินธุรกิจในแต่ละวัน
- (3) อนุมัติกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ มูลค่า และความคาดหวังในการเป็นผู้นำของบริษัท
- (4) พิจารณาอนุมัติตัดสินใจในการเข้าทำธุรกรรมที่สำคัญและดำเนินการใด ๆ และในบางกรณี มอบอำนาจในการตัดสินใจให้บุคคลอื่นโดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องวัตถุประสงค์ของบริษัท ข้อบังคับของบริษัท มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึง นโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (5) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อันเป็นที่ยอมรับทั่วไปเกี่ยวกับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ
- (6) อนุมัติให้ความเห็นชอบและควบคุมดูแลเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนการดำเนินงาน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในเป้าหมายและกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานดังกล่าว
- (7) จัดให้มีรายงานการประกอบกิจการและการเงินของบริษัทซึ่งถูกต้องและครบถ้วนให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนโดยทั่วไป

- (8) ติดตามตรวจสอบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting) อย่างเพียงพอเพื่อให้การกำกับดูแลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อกำหนดทางกฎหมาย และนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (9) ประเมินและหารือเกี่ยวกับโครงสร้างทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Optimal Capital Structure) นโยบายการจ่ายเงินปันผล กลยุทธ์ในการจัดหาเงินทุน และการจัดสัดส่วนเงินทุนที่เหมาะสม (Optimal Funding Composition) เป็นประจำ
- (10) พิจารณาและอนุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นครั้งคราว เมื่อเห็นว่าบริษัทมีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้น
- (11) มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจทานร่างงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนประจำปี ซึ่งจัดทำโดยคณะผู้บริหาร โดยตรวจทานให้มั่นใจว่า งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีจัดทำขึ้นอย่างถูกต้องและครบถ้วนและสะท้อนสถานะทางการเงินของบริษัท และผลประกอบการ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป
- (12) จัดทำรายงานประจำปีร่วมกับคณะผู้บริหาร
- (13) พิจารณา อนุมัติ และกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยหลัก
- (14) วางแผนเชิงรุกเพื่อบริหารความเสี่ยงและจัดการกับความเสี่ยงทางธุรกิจที่สำคัญของบริษัท โดยจะต้องพิจารณาความเสี่ยงด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน (ทางการเงินและอื่น ๆ) และทางกฎหมายเป็นสำคัญ
- (15) ดำเนินการให้ธุรกรรมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของคณะผู้บริหาร คณะกรรมการบริษัท และผู้ถือหุ้น รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวนั้น ทำขึ้นเช่นเดียวกับการทำธุรกรรมปกติกับบุคคลภายนอก (Arm's Length Basis) ภายใต้เงื่อนไขทางการค้าปกติ และไม่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นรายย่อย
- (16) จัดให้บริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม และจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อติดตามตรวจสอบการควบคุมภายในของบริษัท และรายงานความล้มเหลวหรือจุดอ่อนในการควบคุมต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงเสนอแนะวิธีการแก้ไข
- (17) จัดเตรียมวาระและความเห็นที่จะเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- (18) สรรหาผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพของคณะกรรมการบริษัทและบริษัทย่อยหลัก
- (19) พิจารณาและเสนอคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ
- (20) มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท ติดตามตรวจสอบและจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นรายปี
- (21) ติดตามตรวจสอบให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและการป้องกัน บุคลากร ข้อมูล และสินทรัพย์อื่น ๆ ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- (22) ดำเนินการให้บริษัทมีขั้นตอนกระบวนการที่เพียงพอสำหรับการป้องกันมิให้บริษัทเกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน
- (23) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

เรื่องสำคัญที่ส่งมอบไว้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริษัทในการพิจารณาอนุมัติ โดยหลักมีดังนี้

- 1) กลยุทธ์ แผนธุรกิจ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

- 2) ค่าใช้จ่ายฝ่ายทุนและค่าใช้จ่ายที่เกินกว่าวงเงินที่กำหนด
- 3) การลงทุนในธุรกิจใหม่และการขายเงินลงทุน
- 4) โครงสร้างองค์กรและการแต่งตั้งประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง
- 5) แผนการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูง
- 6) ค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง
- 7) การแต่งตั้งกรรมการ ผู้บริหารระดับสูง และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ฝ่ายการเงินของบริษัทย่อย
- 8) การตกลงเข้าทำสัญญาที่สำคัญ และ กิจการที่มีนัยสำคัญ
- 9) การฟ้องร้องและดำเนินคดีที่สำคัญ
- 10) นโยบายที่สำคัญ
- 11) การเข้าผูกพันเงื่อนไขการกู้ยืมเงินและวงเงินสินเชื่อจากธนาคารและสถาบันการเงิน
- 12) นโยบายการจ่ายเงินปันผล การจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล และการเสนอขออนุมัติจ่ายเงินปันผลต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี

9.2.2 คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
นางกมลวรรณ วิปุลากร (กรรมการอิสระ)	ประธานกรรมการตรวจสอบ
นายจุลจิตต์ บุญเขต (กรรมการอิสระ)	กรรมการตรวจสอบ
นายสตีเฟ่น วูคอฟ ฟอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	กรรมการตรวจสอบ

กรรมการตรวจสอบมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับ “กรรมการอิสระ” และไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทให้ตัดสินใจในการดำเนินงานของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่ เป็นกรรมการของบริษัทจดทะเบียนซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทร่วมของบริษัททั้งนี้ นายจุลจิตต์ บุญเขต และนาง กมลวรรณ วิปุลากร เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบัญชีเพียงพอที่จะทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบ การเงินของบริษัท

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบมีดังนี้

- 1) สอบทานกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัทเพื่อให้มีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเพียงพอ
- 2) สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งครอบคลุมถึงการ ควบคุมภายในทางด้านการบัญชี การเงิน การดำเนินงาน และการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ รวมถึงนโยบายการบริหาร ความเสี่ยงและระบบการควบคุมต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นโดยผู้บริหารของบริษัท โดยมีการสอบทานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยผู้ ตรวจสอบภายในและ/หรือผู้สอบบัญชีอิสระ
- 3) สอบทานความมีประสิทธิภาพของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยพิจารณาถึงความเพียงพอของหน่วยงานตรวจสอบภายใน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยให้ทีมทรัพยากรด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอ และหน่วยงานอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมในองค์กร

- 4) พิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย และเลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 5) สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ข้อกำหนด ก.ล.ต. และของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยรวมถึงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- 6) พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท เสนอคำตอบแทนและเงื่อนไขการทำงานของบุคคลดังกล่าว (หมายความว่ารวมถึงการเสนอถอดถอนผู้ที่ขาดคุณสมบัติในการทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชี) รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่ฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 7) สอบทานความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีของบริษัทเป็นรายปี
- 8) สอบทานขอบเขต ผลงาน ความคุ้มค่า ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีของบริษัท
- 9) สอบทานการจัดการให้มีช่องทางสำหรับพนักงานที่สามารถแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับความผิดปกติในเรื่องรายงานทางการเงินหรือเรื่องอื่น ๆ โดยการแจ้งดังกล่าวจะถูกเก็บเป็นความลับ รวมถึงการจัดให้มีการสืบสวนและติดตามผลในเรื่องที่รับแจ้งอย่างเหมาะสม
- 10) สอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกัน ธุรกรรมกับผู้มีส่วนได้เสีย หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของ ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
- 11) จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้
  - ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
  - ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท
  - ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของ ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
  - ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
  - ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
  - จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
  - ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย
  - รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

- 12) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

9.2.3 คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทน

คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
นายจุลจิตต์ บุญเกิด (กรรมการอิสระ)	ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
นางกมลวรรณ วิปุลากร (กรรมการอิสระ)	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (กรรมการอิสระ)	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
นายฮาทุน บัวเช็ด เชิร์ล (กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร)	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
นายทุนนาร์ ใจฮั่น เบอร์เทลเซน (กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร)	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีดังนี้

- 1) สอบทานและเสนอค่าตอบแทนของประธานกรรมการและกรรมการอื่น ๆ
- 2) สอบทานและอนุมัติค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- 3) สอบทานความเหมาะสมของนโยบายกำหนดค่าตอบแทน
- 4) สอบทานเพื่อให้มั่นใจว่าการเปิดเผยค่าตอบแทนทุกประเภทเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 5) รายงานต่อคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (รวมถึงค่าจ้าง เงินโบนัส ค่าตอบแทนในรูปแบบหุ้นและสิทธิในการได้รับเงินเกษียณอายุหรือเงินชดเชย) ทั้งนี้ ตามนโยบายกำหนดค่าตอบแทน และพิจารณาว่าองค์ประกอบของค่าตอบแทนใดต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้นหรือไม่
- 6) สอบทานสิทธิตามสัญญาที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะได้รับจากการยกเลิกสัญญาจ้าง และเงินที่จ่ายหรือเสนอว่าจะจ่าย เพื่อพิจารณาว่าสมเหตุสมผลกับสถานการณ์หรือไม่
- 7) เสนอรายงานการประชุมของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนต่อคณะกรรมการบริษัทและรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและข้อเสนอแนะที่เหมาะสมต่อคณะกรรมการบริษัท
- 8) จัดทำรายงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท โดยเปิดเผยโครงสร้างและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
- 9) สอบทานเป็นประจำทุกปีและปรับปรุงกฎบัตรของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเพื่อให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติ
- 10) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

9.2.4 คณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
นายสตีเฟ่น วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	ประธานคณะกรรมการสรรหา
นายจุลจิตต์ บุญเกิด (กรรมการอิสระ)	กรรมการสรรหา
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (กรรมการอิสระ)	กรรมการสรรหา
นายฮาทุน บัวเช็ด เชิร์ล (กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร)	กรรมการสรรหา
นายทุนนาร์ ใจฮั่น เบอร์เทลเซน (กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร)	กรรมการสรรหา

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหามีดังนี้

- 1) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นกรรมการของบริษัทและบริษัทย่อย โดยเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณานุมัติ

- 2) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย
- 3) พิจารณาโครงสร้าง ขนาด และองค์ประกอบของคณะกรรมการ โดยพิจารณาจากความต้องการในปัจจุบันและการพัฒนา ในอนาคตของบริษัท และให้คำแนะนำต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนตามที่เห็นว่าจำเป็น โดยคำนึงถึงประโยชน์ ของผู้ถือหุ้นทุกฝ่าย รวมถึงความเชี่ยวชาญ ความสามารถ และความหลากหลายที่บริษัทต้องการ
- 4) ให้ความสำคัญกับการประเมินผลงานของตนเองของคณะกรรมการและให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขตามที่เห็นว่าจำเป็น
- 5) ตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้มีโอกาสเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่ง กรรมการ
- 6) ในการประเมินผู้มีคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งคณะกรรมการทุกครั้งจะต้องพิจารณาว่าผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวมีประสบการณ์ คุณสมบัติและความสามารถที่จำเป็นหรือไม่
- 7) พิจารณาความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการตามวาระ
- 8) ชี้แจงเหตุผลในการให้คำแนะนำของตน และแจ้งผลการออกเสียงคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น
- 9) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งและคุณสมบัติของคณะกรรมการ
- 10) กำหนดหลักเกณฑ์ในการรับช่วงตำแหน่งคณะกรรมการ และการแต่งตั้งผู้บริหารหลัก ตามที่ตนเห็นสมควร
- 11) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของคณะกรรมการสรรหาตามสมควร
- 12) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง

9.2.5 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
นางชนัญญาภัทร์ เพ็ชรรัตน์ (กรรมการอิสระ)	ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ
นายสตีเฟน วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	กรรมการกำกับดูแลกิจการ
นางกมลวรรณ วิปุลกร (กรรมการอิสระ)	กรรมการกำกับดูแลกิจการ
นายฮาทุน บรวัชเชิ์ เชิร์ล (กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร)	กรรมการกำกับดูแลกิจการ
นายทุนนาร์ โจฮัน เบอ์เทิลเซ่น (กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร)	กรรมการกำกับดูแลกิจการ

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการมีดังนี้

- 1) กำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามหลักการอันเป็นที่ยอมรับทั่วไปสำหรับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- 2) กำหนดและดำรงไว้ซึ่งนโยบายและกระบวนการการกำกับดูแลกิจการที่เหมาะสม
- 3) ดำเนินการให้มีการบังคับใช้และปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่าง ๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลกิจการที่คณะกรรมการได้ อนุมัติ เพื่อให้มีการกำกับดูแลกิจการในบริษัท และบริษัทย่อยทั้งหมดซึ่งบริษัทมีอำนาจควบคุมไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- 4) กำกับดูแลให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารประเมินผลการบังคับใช้และปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่าง ๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลกิจการและรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

- 5) ตรวจสอบและรายงานต่อคณะกรรมการในเรื่องสำคัญต่าง ๆ ผลการตรวจสอบ และคำแนะนำเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ
- 6) ชี้แจงเหตุผลในการให้คำแนะนำของตน และแจ้งผลการออกเสียงคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าว
- 7) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- 8) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเหมาะสมเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของตน และหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- 9) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง

9.3 ฝ่ายบริหาร

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและฝ่ายบริหารไว้แยกจากกันอย่างชัดเจน กล่าวโดยสรุปคือ คณะกรรมการบริษัทมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและติดตามการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร และฝ่ายบริหารมีอำนาจหน้าที่ในการนำนโยบายไปปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายการมอบอำนาจ (Policy on Delegation of Authority) เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งว่าด้วยการมอบอำนาจระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายบริหาร โดยกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการและฝ่ายบริหารไว้อย่างชัดเจน

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นผู้ดำรงตำแหน่งบริหารสูงสุดของบริษัทโดยมีอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบโดยสรุปดังนี้

- (1) รับผิดชอบในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท โดยจะต้องปฏิบัติตามแนวทางและมติของคณะกรรมการบริษัท รวมถึงนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (2) มีอำนาจตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่ไม่ได้สงวนไว้เป็นอำนาจการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คำสั่งหรือมติของคณะกรรมการบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะต้องดำเนินการตามสมควรเพื่อให้บริษัทดำเนินกิจการและพัฒนาธุรกิจให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับของบริษัท มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัท
- (3) จัดรูปแบบองค์กรของบริษัท และการจัดสรรบุคลากรให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด
- (4) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อันเป็นที่ยอมรับทั่วไปเกี่ยวกับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ
- (5) ให้ความเห็นชอบและควบคุมดูแลงบประมาณและแผนการดำเนินงานรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในงบประมาณและแผนการดำเนินงานดังกล่าว
- (6) วางแผนการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรเพื่อจัดการกับความเสี่ยงทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับบริษัท โดยพิจารณาความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ การดำเนินกิจการ และกฎหมาย และจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งประกอบด้วยฝ่ายบริหารของบริษัท เพื่อทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- (7) เสนอแผนกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อยหลักต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อขอความเห็นชอบ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องอื่น ๆ ที่มีนัยสำคัญในเชิงกลยุทธ์ของบริษัท
- (8) ดำเนินการให้ธุรกรรมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของคณะผู้บริหาร คณะกรรมการบริษัท และผู้ถือหุ้น รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวนั้น ทำขึ้นเสมือนเป็นการทำธุรกรรมปกติกับบุคคลภายนอก (Arm's Length Basis) ภายใต้เงื่อนไขทางการค้าปกติ และไม่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นรายย่อย

- (9) จัดให้บริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม ซึ่งจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของแผนการปฏิบัติการและขั้นตอนการดำเนินงานของบริษัท เพื่อเป็นหลักประกันตามสมควรว่า บริษัทจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การดูแลรักษาทรัพย์สินของบริษัท ความน่าเชื่อถือของการรายงานทางการเงินทั้งภายในและภายนอกองค์กร และการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท และกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (10) จัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินงานของบริษัทตามแผนการตรวจสอบภายในที่ได้รับการอนุมัติรายงานความล้มเหลวหรือจุดอ่อนในการควบคุมต่าง ๆ ที่สำคัญ และให้คำแนะนำที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในจะต้องรายงานโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ
- (11) รับผิดชอบให้มีการสื่อสารและความร่วมมือกับพนักงานหรือตัวแทนพนักงานตามที่สมควร เพื่อให้เกิดธรรมเนียมปฏิบัติเชิงร่วมมือทางธุรกิจที่เชื่อถือได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และมุมมองความเข้าใจของพนักงานเป็นสำคัญ
- (12) มีอำนาจที่จะร้องขอให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นและเป็นตัวแทนของบริษัท (หรือแต่งตั้งตัวแทน) ในที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท ย่อยหลัก รวมถึงการออกเสียงลงคะแนนตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท และติดตามผลการพัฒนาธุรกิจสถานะและผลกำไรของบริษัทย่อยหลัก
- (13) ติดตามตรวจสอบว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและการป้องกันบุคลากร ข้อมูล และสินทรัพย์อื่น ๆ มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- (14) จัดให้มีการจัดการ รวมถึงมาตรการบังคับที่เพียงพอต่อการที่พนักงานไม่ปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท (หากมี) และรายงานการไม่ปฏิบัติที่สำคัญต่อคณะกรรมการบริษัท
- (15) นำขั้นตอนกระบวนการที่เหมาะสมมาใช้เพื่อป้องกันมิให้บริษัทเกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งนี้ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะต้องทำการตรวจสอบความเสี่ยงของกระบวนการดังกล่าวเป็นรายปีและต้องดำเนินการให้มีการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องใด ๆ ที่ตรวจพบ โดยรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท

9.4 เลขาธิการบริษัท

หน้าที่และความรับผิดชอบของเลขาธิการบริษัทกำหนดไว้โดยอ้างอิงกับ พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเลขาธิการบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ให้คำแนะนำด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท และการประกอบธุรกิจของบริษัท
- (2) จัดเตรียมเอกสารและข้อมูลประกอบการประชุมคณะกรรมการบริษัทและการประชุมผู้ถือหุ้น
- (3) ประสานงานและติดตามให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการบริษัทและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- (4) จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนกรรมการ หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการบริษัท รายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท รายงานประจำปีของบริษัท หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น
- (5) เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหาร
- (6) จัดเตรียมข้อมูลและการบรรยายเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท ให้แก่กรรมการใหม่
- (7) ดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น

9.5 กรรมการอิสระ

บริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของกรรมการอิสระ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดกว่าที่ ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด ดังนี้

- (1) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระด้วย
- (2) ไม่เคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงานที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (3) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร (รวมทั้งคู่สมรสของบุตร) ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย
- (4) ไม่เคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อยบริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เคยเป็นหรือเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ หรือผู้บริหารของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (5) ไม่เคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วมหรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหารหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (6) ไม่เคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมาย หรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อยบริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ให้บริการทางวิชาชีพเป็นนิติบุคคล ให้รวมถึงการเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหารหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (7) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
- (8) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการอิสระแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ – การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ” ข้างล่างนี้

ปัจจุบัน บริษัทมีกรรมการอิสระจำนวน 4 ท่าน คิดเป็น 1 ใน 3 ของกรรมการทั้งหมด ได้แก่ (1) นายจุลจิตต์ บุญเกิด (2) นายสตีเฟน วูดรฟ ฟอร์ดแฮม (3) นางกมลวรรณ วิปุลกร และ (4) นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ โดยกรรมการอิสระมีความเป็นอิสระจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่และฝ่ายบริหารของบริษัทและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้น ทั้งนี้ ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมากรรมการอิสระไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือให้บริการทางวิชาชีพกับบริษัท

9.6 การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

9.6.1 การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ

บริษัทให้ความสำคัญกับการสรรหาและคัดเลือกกรรมการ โดยได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการและกรรมการอิสระของบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อบังคับของบริษัท

การสรรหากรรมการของบริษัทจะพิจารณาจากประวัติการศึกษาประสบการณ์การทำงาน ความรู้ ความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจการโทรคมนาคม และผลการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการในช่วงเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพิจารณาจากทักษะที่ยังขาดอยู่ในคณะกรรมการ รวมถึงความหลากหลายอื่น ๆ เช่น เพศ เพื่อช่วยส่งเสริมให้คณะกรรมการบริษัทปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักถึงการสรรหากรรมการที่มีคุณสมบัติหลากหลายและพิจารณาถึงองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อพิจารณาตัดสินใจและการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการและคณะกรรมการสรรหาได้กำหนดแนวทางในการเสนอชื่อผู้สมัครเพื่อแต่งตั้งดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการของบริษัทที่มีคุณสมบัติหลากหลาย นอกจากนี้บริษัทได้พิจารณาองค์ประกอบตามที่กำหนดโดยจัดทำ Board Skill Metrix เป็นข้อมูลที่ใช้ในการคัดกรองสรรหากรรมการที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทักษะและประสบการณ์ที่หลากหลายเหมาะสมกับธุรกิจด้านโทรคมนาคม ในปี พ.ศ. 2560 บริษัทได้ทบทวนทักษะความสามารถของกรรมการโดยแบ่งเป็น 10 ด้าน ตัวอย่างเช่น ภาวะความเป็นผู้นำ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ลูกค้าและการตลาด บัญชี การเงิน เทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจโดยตรง กฎหมาย การจัดการความเสี่ยง ด้านการจัดการองค์กรและบุคลากร เป็นต้น

คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้รับผิดชอบกระบวนการสรรหากรรมการของบริษัท ในการนี้บริษัทได้ใช้บริษัทที่ปรึกษาภายนอก (Professional Recruitment Firm) ในการสรรหากรรมการอิสระหรือพิจารณาคำตอบแทนกรรมการ โดยคณะกรรมการสรรหาจะพิจารณาสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการเป็นกรรมการของบริษัท สรุปผลการสรรหาก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท หรือผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป (แล้วแต่กรณี)

กรรมการของบริษัทจะต้องมีคุณสมบัติของการเป็นกรรมการและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 5 บริษัท และกรรมการที่เป็นผู้บริหารจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่นและบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 2 บริษัท ไม่นับรวมบริษัทย่อย บริษัทในเครือ และบริษัทร่วมทุนของบริษัท ทั้งนี้ เพื่อให้กรรมการสามารถปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรรมการของบริษัทมีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งอีกได้ การแต่งตั้งถอดถอน หรือการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการบริษัทเป็นไปตามข้อบังคับของบริษัท ดังนี้

- (1) คณะกรรมการบริษัทต้องประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 ท่านและกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย
- (2) ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้
  - ผู้ถือหุ้นหนึ่งคนมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่
  - ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดเลือกตั้งบุคคลเพียงคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้แต่จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดเพียงใดไม่ได้
  - ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงตามลำดับจะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ในกรณีที่ได้รับคะแนนเสียงเท่ากันเกินกว่าจำนวนกรรมการที่พึงเลือกในครั้งนั้น ให้ประธานที่ประชุมเป็นผู้ชี้ขาด

- (3) ในกรณีที่กรรมการท่านใดประสงค์จะลาออกจากตำแหน่ง ให้ยื่นใบลาออกต่อบริษัท การลาออกจะมีผลนับแต่วันที่บริษัทได้รับใบลาออก
- (4) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจลงมติให้กรรมการออกจากตำแหน่งก่อนวาระได้โดยต้องมีคะแนนเสียงสนับสนุนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง และมีหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง
- (5) ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการจำนวนหนึ่งในสามของกรรมการทั้งหมดของบริษัทพ้นจากตำแหน่ง โดยให้กรรมการที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่งก่อนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วอาจได้รับเลือกให้เข้าดำรงตำแหน่งอีกได้

9.6.2 การสรรหาและแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการบริษัทกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ในการสรรหาและแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูง และนโยบายในการสืบทอดตำแหน่ง โดยมีกระบวนการสรรหาที่ชัดเจนและโปร่งใส และพิจารณาจากประวัติการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ความรู้ ความสามารถ จริยธรรม และความเป็นผู้นำ โดยคณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้พิจารณาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเสนอชื่อและแต่งตั้งให้เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัท

9.7 การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทมีกลไกในการกำกับดูแลบริษัทย่อยและบริษัทร่วมเพื่อให้สามารถควบคุมดูแลการบริหารจัดการ การดำเนินงาน และรักษาผลประโยชน์ของบริษัท โดยบริษัทมีการแต่งตั้งผู้แทนของบริษัทเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทเหล่านั้น ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้พิจารณาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเสนอชื่อและแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัทย่อยทั้งหมด

นอกจากนี้ บริษัทได้ดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหารของบริษัทย่อย หลักเกณฑ์เรื่องการทำการรายการระหว่างกัน และการทำการรายการสำคัญอื่น ๆ เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับหลักเกณฑ์ของบริษัท เพื่อให้การกำกับดูแลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ บริษัทได้จัดให้มีการรายงานฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยหลักต่อคณะกรรมการของบริษัทเป็นรายไตรมาส

9.8 การใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญเรื่องการรักษาความลับมิให้มีการใช้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่นในทางมิชอบ ซึ่งกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทมีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตได้รับข้อมูลที่มีได้เปิดเผยต่อสาธารณชนและป้องกันมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่มีได้เปิดเผยต่อสาธารณชนซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นและตราสารทางการเงินอื่น ๆ ของบริษัทก่อนที่บริษัทจะได้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวผ่านระบบข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์ หรือในขณะที่ข้อมูลดังกล่าวยังมีผลกระทบต่อราคาและมีให้กรรมการ ผู้บริหารหรือพนักงานของบริษัทซื้อขายหุ้นหรือตราสารทางการเงินของบริษัทก่อนที่ข้อมูลดังกล่าวจะเปิดเผยต่อสาธารณชน หรือในขณะที่ข้อมูลดังกล่าวยังมีผลกระทบต่อราคา การฝ่าฝืนหลักในการปฏิบัติสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลของบริษัทจะถูกสอบสวน ลงโทษ และ/หรือให้ออกจากงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ บริษัทได้ชี้แจงและแจ้งแนวทางเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์สำหรับกรรมการและผู้บริหารของบริษัท โดยกำหนดห้ามมิให้กรรมการและผู้บริหารซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทในช่วงเวลา 1 เดือนก่อนวันประกาศผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละไตรมาสจนถึงวันถัดจากวันประกาศผลการดำเนินงานของบริษัทต่อสาธารณชน หรือซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อการเก็งกำไรในระยะสั้น โดย

เลขานุการบริษัทจะแจ้งให้กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้องทราบกำหนดระยะเวลาการห้ามซื้อขายหลักทรัพย์ก่อนการประกาศผลการดำเนินงานของบริษัททุกครั้ง นอกจากนี้ บริษัทกำหนดเป็นนโยบายให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทจะต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงรายงานการซื้อขายหุ้น หรือการได้มาหรือการเปลี่ยนแปลง การถือครองหลักทรัพย์ของบริษัท (รวมถึงการถือครองหลักทรัพย์ของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ) อย่างน้อยล่วงหน้า 1 วัน ก่อนทำการซื้อขาย และแจ้งภายใน 24 ชั่วโมงนับจากวันที่มีการได้มาหรือมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเลขานุการบริษัทจะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลและรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อทราบทุกครั้ง

บริษัทได้กำหนดให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทรายงานการมีส่วนได้เสียของตนและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของบริษัทหรือบริษัทย่อยภายใน 15 วันก่อนวันสิ้นปีปฏิทินของทุก ๆ ปี และภายใน 15 วันนับจากวันที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลการมีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการติดตามดูแลและดำเนินการตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งเป็นรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

บริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่หลักในการปฏิบัติสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th และระบบสื่อสารภายในของบริษัท (Intranet)

นอกจากนี้ บริษัทยังตระหนักดีว่าข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า และ ความไว้วางใจในการจัดการข้อมูลได้อย่างเหมาะสม เป็นสิ่งที่ลูกค้ามีความคาดหวังว่าบริษัทจะมีการกำกับดูแล และ มีการป้องกันการนำข้อมูลไปใช้หรือเปิดเผยข้อมูลโดยมิชอบและมีให้เกิดข้อผิดพลาดใด ๆ ต่อข้อมูล ดังนั้น บริษัท ได้จัดให้มีการรักษาความปลอดภัยในข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า โดยปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล และดำเนินการให้พนักงานของบริษัทปฏิบัติตามจริยธรรมองค์กรและการรักษาความลับของข้อมูลอย่างเคร่งครัด

9.9 คำตอบแทนผู้สอบบัญชี

ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2561 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมีมติอนุมัติคำตอบแทนของผู้สอบบัญชีสำหรับปี 2561 เป็นจำนวนไม่เกิน 5,295,000 บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งประกอบด้วยค่าบริการสำหรับการตรวจสอบงบการเงินประจำปี และการสอบทานงบการเงินรายไตรมาส โดยคำตอบแทนดังกล่าวเท่ากับปี 2560 ทั้งนี้ ในปี 2561 ค่าใช้จ่ายหรือค่าบริการอื่น (Non-audit Fee) ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบบัญชีและได้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้สอบบัญชีจำนวน 2,856,505 บาท

9.10 การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่น ๆ

บริษัทได้มีการทบทวนเทียบเคียงหลักปฏิบัติของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 (“CG Code”) กับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท และได้นำเสนอต่อคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2561 และคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2561 โดยคณะกรรมการบริษัทมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการว่าคณะกรรมการบริษัทมีความเข้าใจและบริษัทมีนโยบายรวมถึงแนวปฏิบัติของบริษัทสอดคล้องกับหลักปฏิบัติของ CG Code แล้ว

ทั้งนี้บริษัทยังมีการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่น ๆ ดังนี้

- (1) บริษัทมีนโยบายและกระบวนการสรรหาผู้มีความรู้ความสามารถเพื่อมาทำหน้าที่เป็นกรรมการ โดยผู้ถือหุ้นมีสิทธิในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการในที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับและระเบียบของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้จะได้รับแต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการและกรรมการบริษัทจะเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ความรู้ความสามารถในธุรกิจโทรคมนาคมหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทมีกระบวนการสรรหากรรมการอิสระเพื่อให้มั่นใจว่ากรรมการอิสระจะทำหน้าที่ได้อย่างดีเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้น ในการนี้

ธุรกิจโทรคมนาคมเป็นธุรกิจที่มีประวัติยาวนานและมีความซับซ้อนสูง มีความจำเป็นที่กรรมการแต่ละท่านต้องมีความเข้าใจเรื่องเฉพาะด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเชิงพาณิชย์ เช่น ธุรกิจการค้าต่าง ๆ หรือเรื่องเชิงเทคนิคที่มีความซับซ้อน เช่น ข้อมูลย่านคลื่นความถี่ โครงข่ายโทรคมนาคม สายไฟเบอร์ออปติก เครื่องและอุปกรณ์ส่งสัญญาณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ การดำเนินธุรกิจออนไลน์ หรืออินเทอร์เน็ตและ เทคโนโลยีต่าง ๆ หรือกฎเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ฯลฯ เรื่องดังกล่าวนี้เป็นเรื่องที่มีประวัติยาวนานและมีเนื้อหาที่ซับซ้อนทำให้กิจการโทรคมนาคมเป็นกิจการยากแก่การทำความเข้าใจแต่การทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดเพื่อการวิเคราะห์และวางแผนงานของบริษัท ดังนั้น การดำรงตำแหน่งกรรมการที่นานขึ้นก็จะเป็นปัจจัยสำคัญส่งเสริมให้กรรมการสามารถมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและให้คำแนะนำหรือทิศทางที่เป็นประโยชน์แก่บริษัทได้โดยที่ผ่านมา คณะกรรมการของบริษัทได้ทำหน้าที่ในด้านนี้ได้เป็นอย่างดี บริษัทมีการวางแผนการประชุมคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้าทั้งปีเป็นจำนวนอย่างน้อย 5 ครั้งต่อปี เพื่อพิจารณาวาระหลักที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปีอย่างใดก็ตาม หากมีวาระสำคัญ ประธานคณะกรรมการบริษัทก็จะเรียกประชุมสำหรับวาระสำคัญนั้น ซึ่งจะมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยไปกว่าระยะเวลาที่กฎหมายได้กำหนดไว้โดยในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทมีการประชุมทั้งสิ้นจำนวน 11 ครั้ง

- (2) บริษัทมีนโยบายในการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้บริหารและพนักงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยมีกระบวนการประเมินผลงานตามมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับทั่วไป โดยบริษัทได้ทำการเปิดเผยนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหาร และบริษัทได้เน้นย้ำให้พนักงานและผู้บริหารถือปฏิบัติตามหลักการที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในเรื่องนี้ด้วย เช่น พนักงานต้องไม่เปิดเผยจำนวนค่าตอบแทนของตนเองเป็นการทั่วไปและบริษัทก็จะถือว่าเรื่องดังกล่าวเป็นความลับของพนักงานและจะเคารพในสิทธิความเป็นส่วนตัวของพนักงาน
- (3) คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ ได้กำหนดนโยบายให้กรรมการและผู้บริหารระดับสูงแจ้งต่อคณะกรรมการหรือเลขานุการบริษัทเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทอย่างน้อย 1 วันล่วงหน้าก่อนทำการซื้อขาย และแจ้งผลการซื้อขายหลักทรัพย์ภายใน 1 วันนับแต่วันที่มีการซื้อขายหรือเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์โดยคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/2560 ได้อนุมัตินโยบายดังกล่าว
- (4) ตามข้อบังคับบริษัท ได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งกรรมการโดยวิธีคะแนนเสียงข้างมาก ทั้งนี้ บริษัทไม่ได้ใช้การลงคะแนนเสียงแบบสะสม อย่างไรก็ตามบริษัทได้กำหนดให้มีวิธีการอื่นในการรักษาสิทธิของผู้ถือหุ้นรายย่อยมาโดยตลอด โดยได้สนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยใช้สิทธิในการเสนอวาระการประชุมเพิ่มเติมและเสนอชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นตามกฎหมายของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานและกรรมการจะต้องมีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านธุรกิจโทรคมนาคมหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อกิจการบริษัท กระบวนการสรรหาคัดเลือกกรรมการอิสระต้องมั่นใจว่ากรรมการอิสระได้ทำหน้าที่ที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทและผู้ถือหุ้น
- (5) บริษัทมีนโยบายที่จะยกระดับและส่งเสริมกรอบการกำกับดูแลกิจการให้ดียิ่งขึ้น โดยบริษัทได้กำหนดให้มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหารเพิ่มเติมโดยมีสาระสำคัญ อาทิ การกำหนดให้มีตารางแผนงานการประชุมประจำปีสำหรับคณะกรรมการบริษัท (Yearly Meeting Plan) การกำหนดให้คณะกรรมการบริษัทต้องประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และการกำหนดให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณารายงานต่าง ๆ อาทิ การบริหารจัดการความเสี่ยง การพัฒนาห่วงโซ่อุปทานที่ยั่งยืน อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง รวมทั้งต้องพิจารณารายงานการตรวจสอบภายในด้วยทุกครั้งที่มีการประชุมคณะกรรมการบริษัท

10 ความรับผิดชอบต่อสังคม

บริษัทได้จัดทำนโยบายการดำเนินงานด้านความยั่งยืน โดยใช้มาตรฐานระดับสากล อาทิ UN Global Compact, UN Universal Declaration of Human Rights, ILO Core Conventions เป็นต้น ร่วมกับการศึกษาประเด็นด้านความยั่งยืนที่สำคัญกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) ในการจัดทำนโยบายดังกล่าว

เพื่อให้การดำเนินธุรกิจของบริษัทสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างแท้จริง โดยมีหลักการปฏิบัติที่สำคัญในนโยบายการดำเนินงานด้านความยั่งยืน ดังต่อไปนี้

1. ประเด็นเรื่องความยั่งยืนจะต้องครอบคลุมทั้งกระบวนการดำเนินธุรกิจของบริษัท
2. ใช้หลักการการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม (responsible business practice) และความโปร่งใส
3. การดำเนินธุรกิจหลัก (core business) ที่มุ่งสร้างประโยชน์และผลกระทบเชิงบวกแก่สังคม
4. มีการประเมินความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความยั่งยืนตามระยะเวลาที่เหมาะสม

การดำเนินงานด้านความยั่งยืนอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ โดยมีหน่วยงานหลักที่ขับเคลื่อนงานด้านความยั่งยืนคือ “ฝ่ายการพัฒนาอย่างยั่งยืน” โดยมีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ทำในสิ่งที่ถูกต้อง (Do the Right Thing)

บริษัทให้ความสำคัญต่อการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ รวมถึงการกระทำที่ผิดกฎหมายและจรรยาบรรณทางธุรกิจ พร้อมกับกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและการบริหารห่วงโซ่อุปทานให้เป็นไปตามกฎหมายและตามมาตรฐานสากล นอกจากนี้ บริษัทยังส่งเสริมให้มีการแข่งขันที่เป็นธรรมและมีการประเมินความเสี่ยงการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ ซึ่งการดำเนินธุรกิจบนพื้นฐานของความถูกต้องและโปร่งใสนี้ได้สร้างคุณค่าให้แก่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มของบริษัท โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มบริษัทคู่ค้าที่ได้รับการประเมินและการทำธุรกิจร่วมกันอย่างเป็นธรรม และสังคมไทยที่จะได้รับประโยชน์จากการขยายโครงข่ายการสื่อสารอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับภูมิภาค

2. สร้างศักยภาพแก่สังคมไทย (Empower Societies)

การสร้างศักยภาพแก่สังคมไทย หรือ Empower Societies เป็นวิสัยทัศน์ของบริษัท ซึ่งสะท้อนการดำเนินงานที่มุ่งมั่นและทุ่มเทความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม องค์ความรู้ ทรัพยากรต่าง ๆ รวมไปถึงเครือข่ายพันธมิตร เพื่อช่วยแก้ปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน โดยเน้นที่การลดความเหลื่อมล้ำ และการใช้หลักการ “สร้างคุณค่าร่วม” หรือ Creating Shared Value (CSV)

บริษัทเห็นว่าเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำตามกรอบ “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของสหประชาชาติ ข้อที่ 10 ลดความเหลื่อมล้ำภายในและระหว่างประเทศ (UN Sustainable Development Goals #10 Reduced Inequalities) ยกตัวอย่างเช่น โครงการ Smart Farmer ที่มีเป้าหมายในการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย ซึ่งถือเป็นหนึ่งในกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยที่สุดของประเทศ ด้วยการใช้เทคโนโลยี Internet of Things, Satellite Imagery และ Big Data

นอกจากนี้ บริษัทยังยึดหลักการ “สร้างคุณค่าร่วม” ในการดำเนินงานด้านความยั่งยืน โดยมีกระบวนการหลักตั้งแต่การระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจของบริษัท ศึกษาปัญหาและความคาดหวัง และดำเนินการแก้ปัญหาด้วยกลไกทางธุรกิจ หนึ่งในโครงการที่ใช้หลักการการสร้างคุณค่าร่วมในการดำเนินงาน ได้แก่ โครงการ Safe Internet ที่บริษัทได้พัฒนาแอปพลิเคชัน Family Care สำหรับลูกค้ากลุ่มพ่อแม่ที่มีลูกอายุไม่เกิน 13 ปี เพื่อใช้ในการควบคุมดูแลการใช้งานข้อมูลบน

โทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต ซึ่งเกิดจากการศึกษาถึงความต้องการของพ่อแม่ในการหาวิธีที่จะสร้างภูมิคุ้มกันให้ลูกหลานจากการใช้งานในโลกออนไลน์

บริษัทยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลที่เน้นความโปร่งใส การแสดงข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริง และการสร้างความมีส่วนร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด และเพื่อเป็นการสะท้อนให้เห็นหลักธรรมาภิบาลดังกล่าว บริษัทจึงแสดงผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนผ่านกระบวนการรายงานตามมาตรฐานสากลของ Global Reporting Initiative (GRI) Standards ข้อมูลการดำเนินงานและผลลัพธ์เกี่ยวกับงานด้านความยั่งยืนของบริษัทในปี พ.ศ. 2561 อยู่ใน “รายงานความยั่งยืนประจำปี 2561”

11 การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

การควบคุมภายใน

ระบบการควบคุมภายในของบริษัทเป็นกระบวนการที่กำกับดูแลโดยคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายบริหาร เพื่อให้มีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าบริษัทได้บรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- การรับรองความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน และ
- การปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

บริษัทใช้กรอบโครงสร้างการควบคุมภายในที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) แนวทางของ Sarbanes Oxley Act Section 404 (SOX) และแนวทางที่สำนักงาน ก.ล.ด. กำหนด โดยบริษัทได้ดำเนินการตามแนวทางของ SOX มาตั้งแต่ปี 2549 เพื่อผนวกการควบคุมภายในเกี่ยวกับรายงานทางการเงินเข้ากับการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัท

ระบบการควบคุมภายในของบริษัท ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

บริษัทมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานของฝ่ายบริหารและการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีการสื่อสารเป้าหมายดังกล่าวไปยังพนักงานอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงาน

บริษัทยึดมั่นในการสร้างธุรกิจที่ยั่งยืนและวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่งโดยมี “ดีแทคธรรมาภิบาล” (Code of Conduct) เป็นมาตรฐานทางจริยธรรมที่ใช้ในการทำงาน ซึ่งครอบคลุมข้อกำหนดห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิด ความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท แนวทางการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การปฏิบัติต่อพนักงาน ลูกค้า คู่ค้า คู่แข่งและหน่วยงานราชการ รวมถึงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ทรัพย์สิน การควบคุมภายใน บัญชี การรายงานและการเปิดเผยข้อมูล การบริหารข้อมูลสารสนเทศและการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล พนักงานสามารถปรึกษาหรือแจ้งเหตุการณ์ฝ่าฝืนหลักในการปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่กำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Ethics and Compliance Officer) โดยตรง ทั้งนี้ การกำหนดนโยบายและจัดให้มีหลักในการปฏิบัติดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานที่คำนึงถึงความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสีย และเพื่อประโยชน์ของบริษัทในระยะยาว

บริษัทได้จัดตั้งหน่วยงานควบคุมภายใน (Internal Control Unit) เพื่อกำกับดูแลและส่งเสริมการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting หรือ ICFR) และจัดตั้งหน่วยงาน Policy Governance Culture เพื่อพัฒนาและปรับใช้นโยบายและขั้นตอนการกำกับดูแลกิจการของบริษัท โดยหน่วยงานควบคุมภายในทำหน้าที่กำกับดูแลและรายงานสถานะของการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงินต่อฝ่ายบริหารคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อให้รายงานทางการเงินของบริษัทมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานเพื่อดูแลรับผิดชอบด้านอาชีวอนามัยความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม (Health, Safety, Security & Environment หรือ HSE) โดยได้ยึดแนวทางตามมาตรฐานสากล ISO14001 & OHSAS18001 เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน

(2) การบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงของบริษัทนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่ได้คาดการณ์ไว้ในเชิงรุก มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของบริษัท บริษัทนำข้อมูลที่ได้จากกระบวนการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงองค์กรแบบองค์รวมซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการดำเนินการซ้ำและต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ช่วยสนับสนุนให้บริษัทบรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- ช่วยให้บริษัทรักษาสถานะความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยการจัดการภัยคุกคามที่สำคัญและการใช้ประโยชน์จากโอกาสที่สำคัญ
- ช่วยให้บริษัทสามารถพิจารณาถึงความเสี่ยงได้อย่างชัดเจนในการตัดสินใจ โดยการนำการบริหารความเสี่ยงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจ
- ช่วยให้บริษัทมั่นใจว่าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดและมาตรฐานภายนอกด้านความเสี่ยง
- ช่วยให้บริษัทกำหนดการดำเนินการเพื่อลดภัยคุกคามและส่งเสริมโอกาสที่สำคัญได้อย่างทันท่วงที
- ช่วยเพิ่มความตระหนักในการบริหารความเสี่ยงและส่งเสริมวัฒนธรรมด้านความเสี่ยงภายในบริษัท

บริษัทได้กำหนดนโยบายและคู่มือการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งได้ทบทวนนโยบายและคู่มือดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ บริษัทบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของมาตรฐาน ISO 31000 และ COSO II Enterprise Risk Management โดยบริษัทผู้บริหารสายงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้แน่ใจว่ามีการจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ในกระบวนการทางกลยุทธ์และกระบวนการทางธุรกิจในแต่ละวัน พนักงานของบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในขอบเขตงานที่แต่ละคนรับผิดชอบ ฝ่ายบริหารมีหน้าที่ประเมินความเสี่ยงของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ โดยเป็นเจ้าของและบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัท ทั้งนี้ฝ่ายบริหารจะรายงานความเสี่ยงที่สำคัญดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาสจะต้องระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของบริษัท

ผู้บริหารสายงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้แน่ใจว่ามีการจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ในกระบวนการทางกลยุทธ์และกระบวนการทางธุรกิจในแต่ละวัน พนักงานของบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในขอบเขตงานที่แต่ละคนรับผิดชอบ ฝ่ายบริหารมีหน้าที่ประเมินความเสี่ยงของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ โดยเป็นเจ้าของและบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัท ทั้งนี้ฝ่ายบริหารจะรายงานความเสี่ยงที่สำคัญดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

(3) การควบคุมการปฏิบัติงาน

บริษัทได้จัดให้มีกิจกรรมการควบคุมเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงลักษณะงาน ความซับซ้อน รวมถึงสภาพแวดล้อมและลักษณะเฉพาะของบริษัท โดยบริษัทมีการจัดทำนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติงานสำหรับการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ รวมถึงการทำธุรกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารทั่วไป รวมถึงการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศซึ่งบริษัทยึดแนวปฏิบัติตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 27001 นอกจากนี้ บริษัทได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของฝ่ายบริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสมตามนโยบายการมอบอำนาจ (Policy on Delegation of Authority) ซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งการจัดให้มีการแบ่งแยกหน้าที่อย่างเหมาะสม เช่น หน้าที่ในการอนุมัติออกจากหน้าที่ในการบันทึกรายการบัญชีและข้อมูล และหน้าที่ในการดูแลจัดเก็บทรัพย์สินออกจากกันเพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน

ทั้งนี้ ในการทำธุรกรรมต่าง ๆ กับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว บริษัทมีมาตรการที่รัดกุมในการติดตามดูแลเพื่อให้มั่นใจว่าการทำธุรกรรมนั้น ๆ ดำเนินการตามระเบียบ วิธีการปฏิบัติงานและผ่านขั้นตอนการอนุมัติที่กำหนดเพื่อป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ

(4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

บริษัทให้ความสำคัญต่อระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล เพื่อให้การสื่อสารข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้องและเพียงพอต่อการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยบริษัทได้ใช้นโยบายบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรอง

ทั่วไปและเหมาะสมกับธุรกิจของบริษัท มีการจัดเก็บบัญชีและเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีอย่างเหมาะสมและสามารถตรวจสอบได้ มีการจัดทำหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารประกอบการประชุม รวมทั้งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น (แล้วแต่กรณี) เพื่อพิจารณาก่อนการประชุมภายในระยะเวลาที่เหมาะสมและตามที่กฎหมายกำหนด

(5) ระบบการติดตาม

บริษัทมีกระบวนการที่ชัดเจนในการติดตามระบบการควบคุมภายในและรายงานข้อผิดพลาดและจุดอ่อนในการควบคุมภายในที่สำคัญ พร้อมทั้งรายละเอียดในการดำเนินการแก้ไข ซึ่งฝ่ายบริหารจัดให้มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Monitoring) และการประเมินเป็นระยะ (Period Evaluation) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่มั่นคงและใช้งานได้จริง

ทั้งนี้ การติดตามอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Monitoring) รวมถึงการทบทวนผลการดำเนินงานและข้อมูลทางการเงินที่สำคัญเป็นประจำ การวิเคราะห์และการติดตามรายงานการดำเนินงานที่อาจระบุความผิดปกติที่บ่งบอกถึงความล้มเหลวในระบบการควบคุมภายใน เป็นต้น นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัททราบถึงกรณีที่มีหรือสงสัยว่ามีการฉ้อโกง การกระทำผิดกฎหมายหรือการประพฤติผิดที่อาจส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อชื่อเสียงและสถานะทางการเงินของบริษัท

การประเมินเป็นระยะ (Period Evaluation) รวมถึง

- 1) การทดสอบการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงินของฝ่ายบริหาร ซึ่งจัดทำขึ้นในปี 2561 ไม่พบข้อบกพร่องในการควบคุมภายในที่เป็นสาระสำคัญที่อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อรายงานทางการเงิน โดยผลการทดสอบดังกล่าวได้มีการสรุปและรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
- 2) การดำเนินงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในซึ่งตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินธุรกิจของบริษัทตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับ การอนุมัติโดยรายงานจุดอ่อนในการควบคุมภายในและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขจุดอ่อนเหล่านั้น โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในจะรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินการแก้ไขกับฝ่ายบริหาร และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการดังกล่าวให้กับคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง และ
- 3) การทบทวนประเด็นในการควบคุมภายในที่ตรวจพบโดยผู้สอบบัญชีภายนอกของบริษัท

อนึ่ง บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทได้ทบทวนและประเมินการควบคุมทางการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยและไม่มีข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญที่อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 โดยคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของผู้สอบบัญชีว่า ระบบการควบคุมภายในของบริษัทมีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท และสามารถป้องกันทรัพย์สินของบริษัทจากการนำไปใช้โดยมิชอบหรือโดยไม่มีอำนาจของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2562 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2562 คณะกรรมการบริษัทรับทราบความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท

การตรวจสอบภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีพันธกิจในการปฏิบัติงานให้ความเชื่อมั่นอย่างอิสระและเที่ยงธรรม รวมทั้งให้คำปรึกษาเพื่อเพิ่มมูลค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของบริษัทให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจหน่วยงานตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการโดยรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบในด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน มีกำหนดไว้อย่างชัดเจนในกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้รับการสอบทานและอนุมัติโดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเป็นทางการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อให้มั่นใจว่าความรับผิดชอบที่

ระบุในกฎบัตรและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบภายในมีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการยืนยันความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี

บริษัทได้แต่งตั้งนายกิติ วิจิตรสว่างวงศ์ เป็นหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อสนับสนุนให้คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การแต่งตั้ง โยกย้าย หรือเลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในและหน่วยงานอื่นใดภายใต้หน่วยงานตรวจสอบภายใน จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ

หน่วยงานตรวจสอบภายในยึดมั่นในแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล (รวมถึงคำจำกัดความของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หลักจริยธรรม และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน) และของสมาคมผู้ตรวจสอบและควบคุมระบบสารสนเทศ คู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของบริษัท

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีการจัดทำแผนการตรวจสอบภายในที่มีความยืดหยุ่น โดยประเมินจากทิศทางกลยุทธ์ทางธุรกิจและความเสี่ยงที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของ บริษัท โดยแผนการตรวจสอบภายในประจำปีจะได้รับการสอบทานและอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบนอกเหนือจากการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติแล้วนั้นหน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติงานพิเศษอื่นตามการร้องขอของผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบตามความเหมาะสม

หนึ่ง ตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปีนั้น หน่วยงานตรวจสอบภายในจะพิจารณาและทบทวนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น สอบทานความเพียงพอและควมมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน และรายงานจุดบกพร่องของการควบคุมภายในที่เป็นสาระสำคัญ การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารโดยหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงผู้ตรวจสอบภายนอกอื่น ๆ ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบจะได้รับรายงานผลการตรวจสอบ รวมถึงความคืบหน้าในการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงของผู้บริหารและความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นประจำอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง

นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังรับผิดชอบในการสอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกันตามระเบียบภายในของบริษัท เพื่อให้แน่ใจว่าการทำรายการระหว่างกันนั้นเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พร้อมทั้งรายงานผลการสอบทานแก่คณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส หน่วยงานตรวจสอบภายในมีส่วนร่วมในการดำเนินการตรวจสอบการกระทำที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริตภายในบริษัท และรายงานผลให้ผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบทราบ นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ทางธุรกิจ

พนักงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความชำนาญอย่างต่อเนื่อง โดยเข้ารับการฝึกอบรมที่หลากหลายทั้งที่จัดขึ้นภายในและภายนอกบริษัทรวมถึงการสัมมนาในต่างประเทศ นอกจากนี้ พนักงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในยังมีโอกาสพัฒนาตนเองโดยการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานของบริษัท

หนึ่ง เพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีคุณภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน และปฏิบัติงานตามกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายในและความคาดหวังของผู้บริหาร หน่วยงานตรวจสอบภายในได้จัดให้มีการประเมินคุณภาพด้านการตรวจสอบภายในโดยผู้ประเมินภายนอกเป็นประจำทุก 5 ปี และรายงานผลการประเมินให้แก่คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบทราบ หน่วยงานตรวจสอบภายในได้รับการประเมินคุณภาพด้านการตรวจสอบภายในโดยที่ปรึกษาภายนอกทุก ๆ 5 ปี ครั้งล่าสุดได้จัดทำในเดือนพฤศจิกายน 2559 ผลการประเมินสรุปได้ว่า หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานสากล เรื่องการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในซึ่งกำหนดโดยสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล

12 รายการระหว่างกัน

การเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งจะต้องปฏิบัติตามประกาศและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่สมเหตุสมผล หรือเงื่อนไขการกำกับดูแล หรือราคาตลาด โดยถือเสมือนเป็นรายการที่กระทำกับบุคคลภายนอก (at arm's length basis) ตลอดจนรายงานรายการระหว่างกันดังกล่าวต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส

จากข้อ 7 ของหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามสัญญาที่ตกลงกันระหว่างบริษัทและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจวงศ์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าบริการจ่ายการซ่อมบำรุงและติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม	2,884.3	3,017.4
- ค่าบริการบริหารจัดการโครงข่ายและระบบสัญญาณสื่อสาร	203.5*	417.8
- เจ้าหนี้การค้า	1,249.2	1,150.0

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้เข้าทำสัญญากับ บริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 เพื่อใช้บริการบริหารและบำรุงรักษาระบบเครือข่ายส่งสัญญาณทั้งหมดของบริษัท โดยรูปแบบการคิดอัตราค่าบริการและการต่อสัญญาแต่ละครั้งยังคงเดิมเช่นเดียวกับเงื่อนไขที่บริษัทเคยทำกับคู่สัญญารายเดิม

* ค่าบริการบริหารจัดการโครงข่ายและระบบสัญญาณสื่อสารของปี 2560 ดังที่ปรากฏยังมีได้รวมถึงค่าบริการของเดือนกรกฎาคม ถึง ธันวาคม ปี 2560 จำนวน 203.4 ล้านบาท ซึ่งเมื่อรวมกับค่าบริการของเดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน จำนวน 203.5 ล้านบาท จะรวมเป็น 406.9 ล้านบาท

2. รายการธุรกิจกับกลุ่มบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น.

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจวงศ์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น.

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าใช้จ่ายทางการตลาด	3.2	0.3
- ค่าบริการด้านข้อมูล	14.3	13.3
- เจ้าหนี้การค้า	0.2	1.9
- เจ้าหนี้อื่น	0.2	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทซื้อเวลาจากบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น. เวิร์ด จำกัด เพื่อโฆษณาสินค้าและบริการของบริษัทผ่านทางรายการวิทยุ และบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น. เวิร์ด จำกัด ยังเป็นผู้ให้บริการจัดหาข้อมูลการเกษตรและให้บริการข้อมูลดังกล่าวแก่ผู้ใช้บริการของบริษัทในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทั้งนี้ อัตราค่าบริการเป็นอัตราธุรกิจการค้าทั่วไป

- บริษัทเข้าทำสัญญาให้บริการข้อมูล (Content Provider Access Agreement) กับบริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยมุ่งเน้นให้บริการข้อมูล (Content) แก่ลูกค้าของบริษัท

3. รายการธุรกิจกับบริษัท ห้องเย็นและการเกษตรสากล จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ในบริษัท ห้องเย็นและการเกษตรสากล จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าเช่าที่ดิน	0.9	1.0

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าพื้นที่อาคารเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งชุมสายโทรศัพท์ โดยทำเป็นสัญญาเช่ามีระยะเวลา 3 ปี อัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด

4. รายการธุรกิจกับบริษัท ไพรวาท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ของบริษัท ไพรวาท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. รายได้		
- รายได้จากบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	-	-
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าเช่าพื้นที่ภายในอาคารเบญจจินดา	1.6	1.5

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าพื้นที่ในอาคารเบญจจินดาเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งชุมสายโทรศัพท์ มีกำหนดระยะเวลาการเช่า 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด

5. รายการธุรกิจกับกลุ่มเทเลนอร์

เทเลนอร์เป็นผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมของบริษัท โดยถือหุ้นร้อยละ 42.62

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. รายได้		
- รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	66.1	75.1
- รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	0.6	-
- รายได้จากค่าเชื่อมโยงโครงข่าย	272.7	191.1
- รายได้จากค่าบริการจัดการ	45.4	26.9
- รายได้จากการขายทรัพย์สิน	10.8	-
- ลูกหนี้การค้า	106.3	63.9
- เงินทดรองแก่บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ค่าใช้จ่ายที่จ่ายแทน)	35.5	6.1

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าธรรมเนียมการจัดการ	611.0	1,247.6
- ค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและค่าซ่อมแซมรักษาระบบ	316.8	226.0
- ค่าโทรศัพท์	51.4	-
- ต้นทุนค่าบริการจากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	21.2	19.0
- ต้นทุนค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์ในต่างประเทศ	1,059.8	893.7
- ค่าสัญญาณโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ	26.7	29.2
- เจ้าหน้าที่การค้า	260.2	221.5
- เจ้าหน้าที่อื่น	680.7	144.3
- เงินกู้ยืม	15.0	-

ความสัมพันธ์และความเป็นของรายการระหว่างกัน

- ในการดำเนินงาน เทเลนอร์จะส่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและความสามารถตามที่บริษัทร้องขอเพื่อร่วมบริหารงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น โดยเรียกเก็บค่าที่ปรึกษาเป็นครั้งคราว ทั้งนี้ ธุรกรรมรายการดังกล่าว ฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัทได้ส่งรายงานความเห็นให้กับคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานและรับฟังคำชี้แจงจากผู้บริหารถึงความจำเป็นพิจารณาความสัมพันธ์ และอนุมัติการเข้าทำรายการดังกล่าว
- รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศที่มาจากการใช้งานโทรศัพท์ของบริษัท เทเลนอร์ เอเชีย (อาร์โอเอช) จำกัด ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ในประเทศไทย
- รายได้จากค่าเชื่อมโยงโครงข่ายบริการข้ามแดนอัตโนมัติมาจากการให้บริการของลูกค้าของกลุ่มเทเลนอร์ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย และใช้บริการผ่านเครือข่ายของบริษัท โดยมีค่าบริการในอัตราตามที่ได้ตกลงไว้ในสัญญา
- รายได้และต้นทุนค่าเชื่อมโยงโครงข่ายระบบโทรคมนาคม รวมถึงค่าสัญญาณโทรศัพท์ทางไกลและค่าบริการเชื่อมโยงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศเป็นการให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่าง บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด กับ บริษัท เทเลนอร์ โกลบอล เซอร์วิส เอเชีย
- บริษัทได้ซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งการซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบรายปี เพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน

6. รายการธุรกิจกับบริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด ("ยูดี")

บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด เป็นบริษัทย่อยของบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 75 และเป็นบริษัทร่วมของ บริษัทซึ่งถือหุ้นร้อยละ 25 โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. รายได้		
- รายได้จากการขายซิมการ์ด ชุดซิมการ์ด บัตรเติมเงิน และชุดเลขหมาย	6,702.4	2,953.2
- เงินปันผล	5.0	-
- ลูกหนี้การค้า	472.7	474.4
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าใช้จ่ายทางการตลาด	4.1	2.9
- ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	307.1	157.2
- เจ้าหน้าที่การค้า	26.3	26.7

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
- เจ้าหนี้อื่น	0.1	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ในเดือนมิถุนายน 2545 บริษัทและบริษัท ยูไนเต็ดคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ได้โอนธุรกิจการจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เสริมมายังยูดี โดยยูดีมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการจำหน่ายสินค้าของบริษัท ความสัมพันธ์เชิงธุรกิจนี้จะเป็นผลดีแก่บริษัทที่จะสามารถเน้นการประกอบและพัฒนาธุรกิจหลักของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถควบคุมต้นทุนการกระจายสินค้าได้
- บริษัทซื้อเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เสริมจากยูดี เพื่อนำมาจำหน่ายต่อให้แก่ร้านค้าและสำนักงานบริการ

7. รายการธุรกิจกับบริษัท ยูไนเต็ด อินฟอรมะชั่น ไฮเวย์ จำกัด ("ยูไอเอช")

บริษัท ยูไนเต็ด อินฟอรมะชั่น ไฮเวย์ จำกัด เป็นบริษัทย่อยของบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 100 โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. รายได้		
- รายได้จากการให้เช่าวงจรมูลฐานและค่าไฟฟ้า	47.7	36.3
- ลูกหนี้การค้า	4.2	3.7
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าเช่าวงจรมูลฐานความเร็วสูง (High-Speed Leased Circuit)	17.8	7.0
- ค่าอุปกรณ์และบริการสำหรับบริการ Wi-Fi	11.2	4.4
- เจ้าหนี้การค้า	3.0	0.8
- เจ้าหนี้อื่น	5.7	0.7

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ยูไอเอช ดำเนินธุรกิจให้บริการเช่าวงจรมูลฐานความเร็วสูงให้กับทั้งภาครัฐบาลและเอกชน โดยผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสงทั่วประเทศที่ครอบคลุมและคุณภาพสูง รวมถึงเป็นผู้ให้บริการและให้บริการแก่บริษัทและบริษัทย่อยอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ
- การทำธุรกรรมกับยูไอเอชเป็นประโยชน์แก่บริษัท เนื่องจากในปัจจุบันบริษัทไม่มีโครงข่ายสื่อสารข้อมูลประเภทนี้ และยูไอเอชมีโครงข่ายใยแก้วความเร็วสูงที่มีคุณภาพและมีโครงข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ
- ฝ่ายจัดซื้อจะจัดหาข้อเสนอราคาจากผู้ให้บริการอย่างน้อย 3 รายทุกปี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบราคา บริษัทจะยังคงเช่าวงจรมูลฐานความเร็วสูงจากยูไอเอชต่อไปหากเป็นราคาที่เหมาะสมมากกว่าการใช้บริการจากผู้ให้บริการอื่น ทั้งนี้โดยพิจารณาจากชื่อเสียง ขนาด และคุณภาพของวงจรมูลฐานและต้นทุนในการเปลี่ยนผู้ให้บริการและวัตถุประสงค์ทางกลยุทธ์ในการทำธุรกรรม
- บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ทำสัญญาให้บริการเช่าวงจรมูลฐานความเร็วสูงภายในประเทศ โดยอัตราค่าเช่าใช้เทียบเคียงได้กับราคาตลาด และได้ทำสัญญาให้บริการอุปกรณ์และบริการสำหรับบริการ Wi-Fi โดยมีอัตราค่าอุปกรณ์และบริการเป็นอัตราการค้าปกติ

8. รายการธุรกิจกับบริษัท บางแสนทาวเวอร์ จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ในบริษัท บางแสนทาวเวอร์ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าเช่าที่ดิน		

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ปลูกสร้างอาคารชุมสายโทรศัพท์และประกอบธุรกิจของบริษัท โดยมีกำหนดระยะเวลาการเช่า 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราที่เทียบเคียงได้กับราคาตลาด
- บริษัทเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดเก็บทรัพย์สินและประกอบธุรกิจของบริษัท มีกำหนดระยะเวลาการเช่า 3 ปี โดยอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราที่เทียบเคียงได้กับราคาตลาด

9. รายการธุรกิจกับบริษัท คิง เพาเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด

ในขณะทำรายการ นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ กรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นของบริษัท คิง เพาเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	34.1	32.7
- เจ้าหนี้การค้า	-	1.2

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้รับอนุญาตจากบริษัท คิง เพาเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด ให้ดำเนินการจำหน่ายซิมการ์ด รับชำระค่าบริการรายเดือน พร้อมบริการเติมเงิน โดยจ่ายค่าสิทธิในการให้บริการในราคาที่เหมาะสม (ชำระครั้งเดียว) และแบ่งรายได้จากการให้บริการแก่ลูกค้าเป็นรายเดือน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าที่ใช้บริการที่ทำอากาศยาน
- บริษัทเช่าพื้นที่ในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานภูเก็ตตั้งเป็นสำนักงานบริการลูกค้าของบริษัท โดยอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราที่เทียบเคียงได้กับราคาตลาด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าที่ใช้บริการในท่าอากาศยาน

10. รายการธุรกิจกับบริษัท ท็อปอर्फอรัญ จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัดถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท ท็อปอर्फอรัญ จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. รายได้		
- รายได้จากการขายสิทธิการให้บริการเติมเงิน	229.3	179.2
- ลูกหนี้การค้า	20.0	16.3
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าบริการจ่ายและค่าคอมมิชชั่น	11.4	9.2
- เจ้าหนี้การค้า	1.0	0.8

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทตกลงให้บริษัท ท็อปอัพพอร์ยู จำกัด เป็นตัวแทนให้บริการเติมเงินค่าใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบการเติมเงินอิเล็กทรอนิกส์แก่ลูกค้าโดยคำตอบแทนเป็นไปตามสัญญา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางให้บริการเติมเงินแก่ลูกค้าในระบบเติมเงิน

11. รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ มัลติมีเดีย จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัดถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ มัลติมีเดีย จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าบริการด้านข้อมูล	2.7	0.6
- เจ้าหนี้การค้า	0.2	0.1

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาให้บริการข้อมูล (Content Provider Access Agreement) กับบริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ มัลติมีเดีย จำกัด โดยมุ่งเน้นการให้บริการข้อมูล (Content) แก่ลูกค้าของบริษัท

12. รายการธุรกิจกับบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัดถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าบริการด้านข้อมูล	19.5	18.0
- เจ้าหนี้อื่น	4.8	1.6

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้เข้าทำสัญญากับบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด เพื่อให้บริการข้อมูล (Content) เกี่ยวกับความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร ซึ่งเป็นลูกค้าของบริษัทผ่านการให้บริการข้อความสั้น (SMS) และแอปพลิเคชัน Farmer Info ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนธุรกิจของบริษัท

13. รายการธุรกิจกับบริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอตส์ จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ในบริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอตส์ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าบริการคลังและขนส่งสินค้า	53.2	1.4
- เจ้าหนี้การค้า	1.4	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้เข้าทำสัญญาเช่าคลังสินค้าและโลจิสติกส์กับบริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอตส์ จำกัด เพื่อจัดเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ ของบริษัท ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทโดยมีเงื่อนไขการค้าทั่วไป

14. รายการธุรกิจกับบริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ

ในขณะทำรายการ นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ กรรมการบริษัท เป็นกรรมการของบริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าใช้จ่ายทางการตลาด	8.7	9.2
- ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	-	0.2
- เจ้าหนี้อื่น	1.3	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารบางส่วนจากบริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) เพื่อใช้เป็นสถานที่ติดตั้งเสาอากาศและอุปกรณ์โทรคมนาคม ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก
- บริษัทได้เสนอโครงการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการขาย (dtac reward) กับบริษัทในกลุ่ม บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

15. รายการธุรกิจกับบริษัทในกลุ่ม คิง เพาเวอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

บริษัท คิง เพาเวอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 30 ในบริษัท คิง เพาเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ กรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นของบริษัท คิง เพาเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	1.4	0.8

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารบางส่วนจากบริษัทในกลุ่มบริษัท คิง เพาเวอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด เพื่อใช้เป็นสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคมและบริการอื่น ๆ ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

16. รายการธุรกิจกับบริษัทในกลุ่ม เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	0.1	0.3

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารบางส่วนจากบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด เพื่อใช้เป็นสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคมและบริการอื่น ๆ ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

17. รายการธุรกิจกับบริษัท ดีเอสแอล เอ็กซ์เพรส อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด

ในขณะทำรายการ นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ กรรมการบริษัท เป็นกรรมการผู้จัดการของบริษัท ดีเอสแอล เอ็กซ์เพรส อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าบริการจ่าย	0.1	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้ใช้บริการของบริษัท ดีเอสแอล เอ็กซ์เพรส อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด เกี่ยวกับค่าบริการขนส่งซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

18. รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด

บริษัท ยูนิเทค อินฟอร์เมชั่น โซลูชั่น จำกัด ("ยูไอเอส") เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด ยูไอเอสเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 100 โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. รายได้และการรับชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- รายได้จากบริการ	6.1	8.3
- ลูกหนี้การค้า	1.2	1.2
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ		
- ค่าบริการจ่าย	168.8	74.2
- เจ้าหนี้การค้า	31.3	10.0

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ทำสัญญาให้เข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศแก่บริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด เพื่อประโยชน์ในการใช้อินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ โดยอัตราค่าบริการเทียบเคียงได้กับราคาตลาด

- บริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด เป็นผู้ให้บริการโทรคมนาคมเพื่อให้บริการวงจรสื่อสารความเร็วส่วนบุคคลระหว่างประเทศ (International Private Lease Circuit - IPLC) บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ทำสัญญาใช้บริการโทรคมนาคมเพื่อให้บริการวงจรสื่อสารความเร็วส่วนบุคคลระหว่างประเทศ (IPLC) ไปยังประเทศสิงคโปร์และประเทศมาเลเซีย จากบริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด โดยอัตราค่าเช่าใช้เทียบเคียงได้กับราคาตลาด ค่าใช้บริการถูกคำนวณตามการใช้งานจริง ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

19. รายการธุรกิจกับบริษัท วายเอ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิส เซส จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 99 ในบริษัท วายเอ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิส เซส จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. รายได้และการรับชำระเงินอื่น ๆ		
- รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	-	0.2
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ		
- ค่าบริการคลังและขนส่งสินค้า	48.3	125.0
- เจ้าหนี้การค้า	15.5	36.0
- เจ้าหนี้การค้าอื่น	-	11.0

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้ใช้บริการของบริษัท วาย เอ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิส เซส จำกัด เกี่ยวกับการบริการบริหารคลังสินค้าและขนส่งสินค้า ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

20. รายการธุรกิจกับบริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)

ในขณะทำรายการ นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ์ กรรมการบริษัท (ณ ขณะนั้น) เป็นกรรมการของบริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. รายได้และการรับชำระเงินอื่น ๆ		
- รายได้จากการบริการ	-	0.6
- ลูกหนี้การค้า	-	0.3
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ		
- ค่าบริการจ่าย	-	0.1

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทให้บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ (International Internet Gateway Services) กับบริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน) โดยมีระยะเวลาตามสัญญาหนึ่งปี โดยมีราคาและเงื่อนไขที่เทียบเคียงได้กับราคาตลาด ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

- บริษัทได้ซื้อบริการเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสาร (Manage Link Service) ของบริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อนำไปใช้กับลูกค้าของบริษัท โดยมีราคาและเงื่อนไขทั่วไปที่บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน) ให้กับลูกค้ารายอื่นในรูปแบบเดียวกัน จึงเป็นรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

21. รายการธุรกิจกับบริษัท พิพิธภัณฑศิลป์ไทย จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารบริษัท พิพิธภัณฑศิลป์ไทยร่วมสมัย จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2560	2561
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ		
- ค่าใช้จ่ายทางการตลาด	-	0.1

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้จัดซื้อหนังสือธนบัตร รัชกาลที่ 9 ซึ่งจัดทำโดย บริษัท พิพิธภัณฑศิลป์ไทย จำกัด เพื่อเป็นของที่ระลึกให้กับสื่อมวลชนและผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ เนื่องในโอกาสปีใหม่ 2561 โดยมีเงื่อนไขเช่นเดียวกับที่บริษัท พิพิธภัณฑศิลป์ไทย จำกัด ให้กับผู้ซื้อรายอื่นจึงเป็นรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

นอกเหนือจากรายการระหว่างกันที่เกิดจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกันดังรายการข้างต้นแล้ว ไม่มีรายการอื่นที่มีสาระสำคัญอย่างมีนัยสำคัญอันเป็นผลต่อส่วนได้ส่วนเสียของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการ และผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม ซึ่งอยู่ในตำแหน่ง ณ วันสิ้นสุดบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 2561

มาตรการและขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน

บริษัทได้กำหนดนโยบายและขั้นตอนการทำรายการระหว่างกันเพื่อให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัท โดยบริษัทได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานภายในที่เกี่ยวข้องกับการเข้าทำรายการระหว่างของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันตามประกาศ ก.ล.ด. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ บริษัทยังได้ขออนุมัติในหลักการจากคณะกรรมการบริษัทสำหรับการเข้าทำรายการระหว่างกันที่เป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัท มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

- การซื้อและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ รวมถึง การซื้อและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้านโทรคมนาคม (รวมถึง ชุดโทรศัพท์พร้อมซิมการ์ด (Phone Kits) บัตรเติมเงิน ซิมการ์ด ชุดเลขหมายระบบรายเดือน (SIM Card Packages) และชุดเลขหมายระบบเติมเงิน (Starter Kits) และการขายผลิตภัณฑ์เติมเงินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Refill)
- การจัดหาบริการต่าง ๆ รวมถึง
  - การจัดหาบริการซ่อมบำรุง (รวมถึงบริการติดตั้ง) สถานีฐานและอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณ (Cell Site)
  - การจัดหาบริการข้อมูลที่เป็นเนื้อหา (Content Provider Access)
  - การจัดหาบริการข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming)
  - การจัดหาบริการด้านการจัดการค่าใช้จ่ายและการบริการธุรกิจ
  - การจัดหาจุดเชื่อมต่อโครงข่าย และการแบ่งส่วนค่าใช้จ่ายของบริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศ และ
  - การจัดหาบริการการจัดเก็บค่าใช้จ่ายบริการ (Outsource Bill-Collection Service)
- การเช่าทรัพย์สินและการเช่าวงจรสื่อสารต่าง ๆ รวมถึง

- การเช่าวงจรสื่อสารข้อมูลความเร็วสูง (High Speed Leased Circuit) และ
  - การเช่าที่ดิน พื้นที่สำนักงานและคลังสินค้า
- (4) การจ่ายค่านายหน้าแก่บุคคลที่มีส่วนได้เสียในการให้บริการด้านจัดจำหน่ายหรือบริการอื่น ๆ (เช่น การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เติมเงินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของบริษัท)
  - (5) การจัดหาและบำรุงรักษาบริการด้านโทรคมนาคม รวมถึงการจัดหาจุดเชื่อมต่อโครงข่าย และการแบ่งส่วนค่าใช้จ่ายของบริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศ
  - (6) การจัดหาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ บริการ และ/หรือ การเข้าทำสัญญาใด ๆ ที่จำเป็น และ/หรือ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัท (รวมทั้งการจัดหาประกันภัย) และ
  - (7) การจัดหาหรือรับผลิตภัณฑ์และ/หรือบริการอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดหาหรือรับผลิตภัณฑ์และ/หรือบริการตามที่ระบุไว้ในข้อ (1) ถึง (6) ข้างต้น

ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดขั้นตอนการอนุมัติรายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างปี ตามกรอบที่ได้รับอนุมัติคณะกรรมการบริษัท ดังนี้

- (1) ในกรณีที่มูลค่าของรายการตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป แต่น้อยกว่า 10 ล้านบาท ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้สอบทานและอนุมัติรายการ
- (2) ในกรณีที่มูลค่ารายการเท่ากับหรือมากกว่า 10 ล้านบาท แต่น้อยกว่า 100 ล้านบาท ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้สอบทานและอนุมัติรายการ นอกจากนั้น ฝ่ายตรวจสอบภายในจะทำหน้าที่ตรวจสอบการกำหนดราคา รวมถึงเงื่อนไขอื่น ๆ สำหรับรายการระหว่างกันนั้นว่าเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าปกติและก่อความเสียหายให้กับบริษัทและผู้ถือหุ้นส่วนน้อยหรือไม่ ฝ่ายตรวจสอบภายในจะจัดทำรายงานการสอบทานรายการระหว่างกัน (Review Report) และส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นรายไตรมาส
- (3) ในกรณีที่มูลค่ารายการ (ซึ่งอาจเป็นรายการเดียว หรือหลายรายการรวมกันที่ได้เข้าทำในระหว่าง 6 เดือนกับคู่สัญญาเดียวกันที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน) เท่ากับหรือมากกว่า 100 ล้านบาทคณะกรรมการตรวจสอบจะต้องสอบทานและอนุมัติรายการก่อนที่บริษัทจะสามารถดำเนินการทำสัญญาหรือตกลงเข้าทำรายการได้โดยคณะกรรมการตรวจสอบจะพิจารณาการกำหนดราคาและเงื่อนไขของรายการโดยเปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติทั่วไปในอุตสาหกรรม